

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 150 (9152)

TRST, sreda, 2. julija 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

FANFANI V TEŽAVAH MED RAZPRAVO O NJEGOVEM POROČILU V OSREDNJEM VODSTVU

Piccoli je v imenu večinske struje v stranki zavrnil predlog tajnika o sklicanju kongresa

Dorotejci so opozorili političnega tajnika stranke, da si ne morejo zamisliti osrednjega vodstva brez levice - Sklepe o razpravi bodo sprejeli na seji vsedržavnega sveta KD

RIM, 1. — Seja osrednjega vodstva kršćanske demokracije se bo nadaljevala jutri. Danes so manjši del časa posvetili razpravi o Fanfanijevem poročilu, večji del pa so voditelji raznih struj porabili za medsebojne posvete in pogovore, na katerih se sklepajo zavezanstva v glevnem proti Fanfaniju.

Zasedanje, ki bi se moralo začeti že ob 10. uri dopoldne, se je začelo šele v zgodnjih popoldanskih urah in je trajalo nekaj več kot eno uro, zvečer pa se je zaključilo že ob 20.30. V preostalem času so bili najbolj aktivni voditelji dorotejske skupine Rumor, Piccoli, Andreotti in Colombo, ki so si prevzeli nalogo, da »preprečijo razbitje vodstva« po izstopu levice. Zato so imeli dorotejci razne sestanke s predstavniki ostalih struj, z levico in s Fanfanijem.

Po zasedanju osrednjega vodstva se je Fanfani sestel s predstavniki »forze nuove« in »base« z Donat Cattinom, Vittorinom Colombom, Bodratom, Gallonijem, De Mito in Missasiem. O tem sestanku niso hoteli ničesar povedati. Samo Galloni je pojasnil častnikarjem, da jih je Fanfani pozval, naj umaknejo izstop iz vodstva, da pa so mu potrdili svojo večerajšjo odločitev.

Vsi današnji sestanki med posameznimi strujami so pripeljali do sklepa večine članov vodstva, da se zavrne Fanfanijev predlog po sklicanju kongresa in da se prenesejo razprava o Fanfanijevem poročilu in morebitni sklepi v vsedržavni svet, ki bi se moral sestati pred 15. julijem.

To je najbolj jasno povedal v svojem posegu predsednik demokristjanske poslanske skupine Piccoli. Ko je govoril o vprašanjih, ki jih je postavil politični tajnik v svojem poročilu, je izjavil, da se popolnoma strinja z nadaljnjim delovanjem Morove »vlade«. Pri tem pa je pomnil, da je treba upoštevati, da je tudi Morova vlada zelo šibka zaradi pogojene podpore socialistične stranke in zaradi nevarnosti, da bi katerakoli nezadostna pobuda kršćanske demokracije še bolj okrepila komunistično partijo in njeno politiko. Zato bo treba dati Morovi vladi največjo solidarnost in podporo. Te obveze pa morajo sprejeti tudi druge demokristjanske sile, ki so »do sedaj podprle«.

Ko je govoril o kongresu je Piccoli odklonil ta predlog in ugotovil, da v tem trenutku ni mogoče reševati vprašanja stranke po tej poti.

Rumor

Piccoli

Andreotti

Colombo

Če bi čakali na kongres, je dejal Piccoli, bi samo omeili dejavnost stranke in njenih ljudi, ki se morajo resno zavzeti za proučitev položaja in za okrepitev vloge in vpliva kršćanske demokracije.

Piccoli je v skladu z navedenimi dorotejskimi voditelji opozoril, da bi bilo zelo nevarno za sedanji položaj v stranki, da bi ostalo osrednje vodstvo brez predstavnikov levice in je povabil levico, naj preklicajo izstop iz vodstva. Piccoli je tudi dejal, da si danes ni mogoče zamisliti osrednjega vodstva brez levice, v trenutku, ako se moramo povezati z mlad generacijo, ko moramo na novo postaviti odnose s sindikati, ko moramo vzpostaviti dialog z ljudmi in krogi, ki močno čutijo vprašanje svobode, zlasti pa še vprašanje pravice. To gotovo ne moremo biti izključno vprašanja demokristjanske levice, se pa ujemajo z razlogi in vlogo, ki jo levica ima že dolgo časa v stranki. Ta vprašanja morajo postati last naših vseh.

Zaradi vsega tega je Piccoli pozval Fanfanija, naj pozorno premisli, ker si dorotejska skupina ne more zamisliti osrednjega vodstva brez levice. V tej zvezi je Piccoli poudaril, da bo treba sklicati zasedanje vsedržavnega sveta stranke.

Fanfani je na današnji razpravi odločno podprl bivši pravosodni minister Gonnella za katerega je prav tako edini izhod iz sedanjega položaja v stranki sklicati vsedržavni kongres.

RESEN GOSPODARSKI POLOŽAJ V VELIKI BRITANiji

SPREJETI STROGI GOSPODARSKI UKREPI IN ZAMRZNJENE PLAČE

Tudi danes je funt šterling izgubil na vrednosti - Sindikati ostro obsodili vsiljene vladne ukrepe na škodo delavcev

LONDON, 1. — Funt šterling je tudi danes izredno nizko kotal. Čeprav je v jutranjih in zgodnjih popoldanskih urah nekoliko pridobil na vrednosti v odnosu do dolarja je proti večeru njegova vrednost izredno padla predvsem v odnosu do francoske franka, švicarskega franka, švedske krone, norveške krone, italijanske lire in zaostanek nemške marke, se pravi do ostalih evropskih trdnih valut. Z današnjim zaključnim tečajem, je vrednost funta šterlinga padla za nadaljnjih 0,3 odstotka v primerjavi z večerajšnjim zmanjšanjem vrednosti in dosegla razvednotenje 29,2 odstotka v primerjavi z vrednostjo decembra 1971.

Nenadna velika izguba vrednosti funta šterlinga je imela globok odmev v vseh britanskih krogih. Celo canterburyjski nadškof se je oglašil in je na sinodi anglikanske cerkve izjavil, »da je sedanji položaj vseh, da molijo za Veliko Britanijo in za resen gospodarski položaj, ki se izraža v padanju vrednosti funta šterlinga«.

Popolnoma drugačen pa je položaj na delniški borzi, kjer je prišlo v zadnjih dneh do velikih nakupov. Temu vzporedno se je znatno povečala tudi vrednost delnic industrijskih, petrolejskih, bančnih in tekstilnih podjetij.

Po drugi strani pa se je splošni gospodarski položaj v Veliki Britaniji tako zaostrel, da je vlada danes nenadoma posegla po strogo omejitvenih ukrepih. Minister za gospodarstvo Healy je sporočil v zbornici, da je vlada sklenila določiti od sedaj dalje največ 10 od sto po višanju plač in dividend. Minister je izjavil, da če sindikati in delodajalci ne bodo sprejeli tega ukrepa, ga bo vlada spremenila v zakon. Minister za gospodarstvo je prišel s tem predlogom v zbornico potem ko je vlada dlje časa zasedala in proučila resen gospodarski položaj v državi, ki se slabša iz dneva v dan zaradi naraščajoče inflacije in zmanjšanja vrednosti funta šterlinga. Vlada je danes sestala »paketo« ukrepov davčne in govilne narave, ki jih bodo kmalu odobrili in objavili v »beli knjigi«. Ta vladna odločitev je prišla tik pred sestankom, ki bi moral biti med vlado, sindikati in industrijo, na katerem naj bi postavili temelje skupnemu akcijskemu načrtu za nadzorstvo plač in cen na prostovoljni osnovi. Vlada je torej svojo prvotno namero prevzela in se ra je odločila za vsiljenje ukrepov, ki pa so takoj naleteli pri sindikatih na odločen odpor.

To kar je danes sporočil minister za delo v zbornici je dejanski ultimatum sindikatom in industriji, ki imajo na razpolago samo en teden, da prostovoljno sprejmejo vladne odločitve. V nasprotnem primeru bo vlada svoje ukrepe vsilila z zakonom. V gospodarskih krogih menijo, da bo vlada s tem vzbudila zaupanje v finančnih krogih, da namerava resno poseči po ukrepih za zavarovanje vrednosti funta šterlinga.

Medtem ko je londonska borza takoj pozitivno odgovorila na vladne ukrepe, so nekateri sindikati odločno obsodili vlado in zavrnili njene vsiljene predloge, škotska »Trade Union Congress« pravi, da je vlada nocoj sklenila zamrzniti povišanje plač na 10 odstotkov, ko inflacija odjeda vrednost delavskih plač za 25 odstotkov letno, kar bo povzročilo takojšnje znižanje življenjske ravni delavcev in srednjega sloja. Odločno so protestirali proti vladnemu ukrepu tudi voditelji sindikata državnih uradnikov, ki pravi, da je vladna odločitev »katastrofalna« in sindikat rudarjev, ki označujejo vladni ukrep za »obrokanje« delavcev in napad na že itak nemogočo življenjsko raven meznih delavcev.

Suharto obiskal puljsko ladjedelnico

(Od našega sodelavca)
LJUBLJANA, 1. — Na Brionih so se danes nadaljevali uradni jugoslovanski - indonezijski pogovori. Dopoldne je indonezijski predsednik sprejel predsednika zveznega izvršnega sveta Džemala Blijedica in se z njim približno eno uro pogovarjal zlasti o medsebojnih odnosih in gospodarskem sodelovanju. Ob tej priložnosti sta obe strani potrdili pripravljenost za tesnejše sodelovanje na vseh področjih gospodarstva. Zatem je gost iz Indonezije v spremstvu predsednika predstava Hrvatske Jakova Blaževića obiskal Pulj, kjer si je ogledal ladjedelnico Uljanik in se dal časa zadržati v pogovoru s predstavniki kolektiva. Predsednik Suharto se je zanimal predvsem za možnosti nakupa jugoslovanskih ladij. Nato je bil gost na kosilu, ki mu ga je priredil Jakov Blažević. Udeležili pa so se ga tudi člani indonezijske delegacije in uradnega jugoslovanskega predstava. Po kosilu je predsednik Suharto odpotoval na Brione, kjer so se popoldne nadaljevali uradni jugoslovanski - indonezijski plenarni pogovori.

P. Š.
(Na sliki: indonezijski predsednik Suharto na ogledu puljske ladjedelnice Uljanik)

zadeli delavce. Gospodarski minister je v zbornici sporočil, da je vlada sklenila zamrzniti plače, kar je povzročilo med sindikati veliko negodovanje. Mnogi sindikalni voditelji so že sporočili, da ne bodo sprejeli te samovoljne odločitve, saj inflacija v Veliki Britaniji znaša že 25 odstotkov letno.

Na svojem sestanku je italijanska vlada imenovala komisarje za bolniške blaginje in s tem storila, po daljšem odlašanju, nov korak na poti zdravstvene reforme.

V Španiji se je začel nov politični proces. V mestu Ferreol so na zatožni klopi delavci, ki so pred tremi leti organizirali sindikalno demonstracijo. Ko se je proces začel, je na deset tisoč delavcev stavkalo.

PRVI USPEH NOVE LIBANONSKE VLADE

Sklenjen sporazum o premirju in prekinitvi ognja v Bejrutu

Premirje je stopilo v veljavo takoj - V zadnjem dnevu spopadov je bilo vsaj petdeset mrtvih - Požari unicali mnogo bejrutskih poslopij

BEJRUT, 1. — Zvečer so sporočili, da so v teku sestanka med ministrskim predsednikom Karamem, vodjo organizacije za osvoboditev Palestine Arafatom in sirskega zunanjega ministra Kadamom dosegli nov sporazum o prekinitvi ognja v libanonskem glavnem mestu. Sporazum je stopil v veljavo takoj in predvideva odpravo vseh obrambnih postojank ter odprtje cest za redni promet. Karam in Arafat sta se domenila, da bodo aretirali in prijavili sodnim oblastem »medisciplinirane elemente«, ki bodo premirje kršili. Pred tem je nova libanonska vlada izrazila obžalovanje zaradi kršenja obstoječih sporazumov o premirju v Bejrutu.

Ministrski predsednik Radiš Karam je uradno sporočil sestavo nove libanonske vlade in razporeditev raznih ministrstev. V novi vladi je šest oseb. Karam, ki je musliman, bo tudi obrambni minister, bivši predsednik republike Camille Šamun, ki je kristjan, pa bo notranji minister. V vladi ni niti zastopnikov napredne socialistične stranke niti desničarskih falangistov. Ko je govoril o sestavi vlade je predsednik Karam dejal, da gre za »časno formacijo«, katere cilj je preprečiti nadaljnje prelivanje krvi ter vzpostaviti zaupanje tako med samimi Libanonci, kot med Libanonci in Palestinci. Sedanja vlada naj bi kaj kmalu nadomestila druga, v kateri bi bili tudi predstavniki desnice in levice, ko bodo premostili spore, ki jih delijo.

Pred sklenitvijo premirja je bil položaj v Bejrutu popoldne še vedno napet, čeprav so se boji v nekaterih mestnih četrtih prenehali. Najbolj nevarno področje je ves dan bila mestna četrt Asrafijeh, kjer si prebivalci že tri dni ne upajo na ulico. Libanonsko glavno mesto je bilo več ur praktično odrezano od sveta. Vse ceste, ki peljejo v mesto so bile prekinjene, številne vojske patrulje pa so krožile po mestu. Vso noč so bile »slisati« v Bejrutu eksplozije, rafali avtomatskega orožja, ter streljanje topov. Po nekaterih vestih naj bi v teku večerajšnje noči izgubilo življenje 50 oseb.

V teku noči je izbruhnilo v Bejrutu na desetine požarov. Gasilci so bili vso noč zaposleni z gašenjem požarov. Gasilci so bili popolnoma uničili tovarno mla v jugoslovanskem predmestju Bejruta. Neprestani spopadi so zelo otežili poseg gasilcev in številni požari so popolnoma uničili vrsto stavb, ne da bi kdorkoli mogel poseči. Radio Bejrut je sporočil, da ostrostrleci streljajo na vozila ga silcev in na rešilne avte ter tako preprečujejo takojšnji poseg.

Spopadi, ki so divjali po mestnih ulicah, so tudi preprečili, da bi se nova vlada sestala. Ministri Karamjeve vlade niso mogli priti do predsedniške palače, tako da sta predsednik Frangie in Karam razpravljala o nalogah nove vlade kar po telefonu.

ZADNJA VEST

Predstavniki koroških Slovencev pri Kreiskem

DUNAJ, 1. — Danes je avstrijski kancler Kreisky skupno z zunanjim ministrom za solstvo in finance sprejel delegacijo Zveze slovenskih prostetnih organizacij na Koroškem in Narodnega sveta koroških Slovencev. Pogovor se je vrtil okrog pomenice, ki so jo koroški Slovenci izročili avstrijski vladi ob obletnici

podpisa avstrijske državne pogodbe. Zvezni kancler in ministri so navedli nekatera vprašanja, ki zanimajo koroške Slovence in poudarjali, da so jih pripravili z niti proučiti ter sestaviti vrsto predlogov za njihovo rešitev. Po sestanku so predstavniki koroških Slovencev izjavili, da so na sestanku samo poslušali predloge in pojasnila vlade in da niso povedali svojega stališča. Zgodovili so, da bodo sledili razvoju dogodkov, če pa bo kdo ponovno postavil vprašanje pretevanja posebne vrste, bodo prekinili vsak pogovor.

Sladkor dražji za 40 lir

RIM, 1. — Medministrski odbor za cene je danes sklenil podražiti sladkor v prodaji na drobno za 40 lir pri kilogramu. Sklep je stopil takoj v veljavo. Od jutri dalje se bo torej cena na sladkorja v prodaji na vago povečala od dotedanjih 390 na 430 lir kilogram, sladkor v zavojih pa od dotedanjih 410 lir na 450 lir kilogram.

PO ULTIMATU PREDSEDNIKA ZDA IZRAELU

Fordova diplomatska ofenziva za rešitev bližnjevzhodne krize

Edini izhod iz zastoja v pogajanjih je vrnitev gorskih prelazov na Sinaju Egipčanom

KAIRO, 1. — Vse kaže, da se je politika »malih korakov«, da bi prišli do druge razmejitve sil na Sinaju in da bi premaknili pogajanja z mrtve točke, obnovila: Egipci in Izrael si izmenjujejo predloge in protipredloge o konkretnih točkah za uresničenje druge ločitve sil. V sedanji fazi, ki jo je sprožil predsednik ZDA Ford ob zaključku svojih pogovorov s predsednikom Sadatom, z izraelskim ministrom predsednikom Rabinom in s sirskega zunanjim ministrom Kadamom, pa ne gre za ameriško posredovanje, kot je bilo tisto, ko je državni tajnik Kissinger skušal z bolj ali manj spretnimi diplomat-

skimi formulami uskladiti stališča obeh strani. Tokrat gre za odločno zahtevo, ki so jo ZDA naslovile na svoje »prijatelje« Izraelce ter na svoje »nove prijatelje« Egipčane naj jasno definirajo svoja stališča.

V sedanjem obdobju torej ne moremo govoriti o ameriskem posredovanju, temveč je bolj očitna trdna želja predsednika Forda, da premakne bližnjevzhodno krizo z mrtve točke, tudi da bi opravičil ter okrepil vzroke, ki so privedli predsednika Sadata, da se čedalje bolj zaneša na Washington, da bi že končno rešili zapleteno bližnjevzhodno krizo.

Alternativa, ki jo je predsednik Ford predložil Izraelu v primeru, da bi Tel Aviv zavrnil egipčanske predloge, je sklicanje ženevske konference, na kateri bi globalno proučili vsa vprašanja. Ford je Izraelcem tudi zagrozil, češ da bodo v Ženevi prisotni tudi Sovjeti, ki bodo hoteli uveljaviti svojo prisotnost na Blaznjem vzhodu in svojo politično težo. Poleg tega bodo v Ženevi nujno morali govoriti tudi o palestinskem vprašanju, kar pa bi s sprejemom sedanje egipčanske formule odložili vsaj za tri leta.

Kljub obotavljajočim in čisto negativnim reakcijam Tel Aviva na egipčanske zahteve za uresničenje ponovne razmejitve sil na Sinaju, so v egipčanskih uradnih krogih večkrat izrazili zaupanje v pozitivno rešitev spora. Kairski tisk poudarja z zadovoljstvom, da je predsednik Ford dal Izraelcem 15 dni časa, da sprejmejo egipčanske zahteve v zvezi z umikom izraelskih čet z gorskih prelazov Mitla in Gidi ter s petrolejskega področja v Abu Rodeisu. Poleg tega je v odprtjem Sueskega prekopu predsednik Sadat zgornjo dokazal egipčansko voljo po miru. V zameno za umik z gorskih prelazov na Sinaju in iz Abu Rodeisa bi se Egipci obvezali, da ne bo sprejel vojaških ukrepov proti Izraelu, če bi se Sirija odločila za vojaško akcijo in da bo obnovil za dobo treh let mandat mirovnim silam OZN na Sinaju. Obenem bi Egipci preložil za nedoločen čas vsako zahtevo po »splošovanju z izraelske strani zakonitih pravic palestinskega ljudstva«. V Egiptu upajo, da bo Izrael imel toliko političnega čuta, da bi zahteve sprejme in tako omogoči predsedniku Sadatu, da nadaljuje s politiko »malih korakov«.

Izraelska javnost je v teh dneh zmedena z ene strani sprčo ameriških pritiskov, z druge strani pa zaradi globokega razkola v vladni večini. V Izraelu ni nihče naklonjen vrnitvi strateških prelazov na Sinaju, vendar pa je večina prepričana o dejstvu, da je za Izrael mnogo bolj odpravedati se nekaterim strateškim področjem kot pa zabresti v odkrit spopad z ZDA. Kot kaže je to mnenje prevladalo tudi v vladnih vrstah, saj je vlada prav danes zahtevala od glavnega štaba vojske, naj izdela podrobno študijo o vojaških posledicah, ki bi jih imel popoln umik z gorskih prelazov Mitla in Gidi.

Majavo tajništvo

Vse kaže, da se Fanfaniju sedaj resno maja pod nogami. Prvi znak tega »pojave« je prišel takoj po poročilu, ki ga je imel na seji osrednjega vodstva stranke, ko je prišlo do srečanja o zblizanju in pomiritvi med dvema skupinama dorotejcev, se pravi med Piccolijem in Rumorjem ter Andreottijem in Colombom. Režijo o postopni osamljenosti Fanfanija ima v rokah Andreotti. Dorotejci hočejo prisiliti sedanjega tajnika da sam odstopi. Prvi korak, ki ga je napravil Andreotti v tej smeri, je bil pogovor, ki ga je imel s predstavniki levih struj »forze nuove« in »base«. Povabil jih je, naj ostanejo v vodstvu stranke.

Toda nocoj je prišlo do odkritega napada na Fanfanijeve predloge o sklicanju kongresa. Piccoli, predsednik poslanske zbornice in vplivni član dorotejcev je v svojem posegu zavrnil Fanfanijev predlog o sklicanju kongresa: gre za pobudo — je dejal v bistvu Piccoli — ki ne more ničesar pojasniti, temveč celo stremi, da se sporna vprašanja v stranki odložijo in da se onemogoči, da bi čimprej prišlo do razčiščenja odnosov v vsedržavnem svetu stranke.

Na kratko povedano, je Piccoli danes dejal tisto, kar so večeraj izjavili predstavniki levice Bodrato, Donat Cattin in Marcora. Če bo Fanfani vtrajal na svojem načrtu o kongresu, je dal vedeti Piccoli, bodo dorotejci, se pravi najmočnejša struja v stranki, glasovali proti njemu.

Zdi se torej da Fanfani počasi leze v past, ki mu jo nastavlja njegovi dotedanji sodelavci. Zdi se tudi, da se je v stranki začelo nekaj gibati in da so volitve marsikoga prebudile. Če je treba kaj menjati, je treba to čimprej storiti.

To so sicer le domneve, domneve, ki slonijo na razvoju razprave o osrednjem vodstvu KD, ki vodi proti osamljenosti Fanfanija. Resnici na ljubo je treba povedati, da ko gre za sedanje kršćansko demokracijo je vedno težko kaj predvidevati. Mislimo pa, da ne grešimo, če menimo, da se bliža za Fanfanijo usodna ura, ki mu je začela biti 12. maja lani.

M. D.

RIMSKO SODSTVO ZAHTEVALO DOVOLJENJE ZA SODNI POSTOPEK

42 parlamentarcev MSI v težavah s pravico

Dolžijo jih obnove razpuščene fašistične stranke Med obtoženci vrsta znanih fašističnih kolovodij

RIM, 1. — Rimsko državno pravdnstvo je sklenilo zahtevati dovoljenje za sodno obravnavo proti skupini parlamentarcev fašistične stranke MSI, ki so imeli v obdobju med letom 1969 in letom 1972 vodilno funkcijo v stranki. S to pobudo so sodne oblasti sklenile prvo obdobje preiskav, ki so jih začele leta 1971 v Milano, ko so skušale ugotoviti, ali je MSI kršil tako imenovani »zakon Scelba«, ki preprečuje obnove razpuščene fašistične stranke.

Parlamentarce, 36 poslancev in 6 senatorjev, za katere zahtevajo sodne oblasti dovoljenje za sodni postopek, obtožujejo, da so zasledovali protidemokratske cilje, ki so značilni za razpuščeno fašistično stranko, da so grozili in se posluževali sile kot metode političnega boja ter zagovarjali odpravo ustavnih svoboščin ter blatili demokracijo. V nadaljevanju zahtevajo obtožboje misovske parlamentarce, da so vodili rasistično propagando ter upirali vrsto manifestacij fašističnega značaja.

Preiskavo o fašistični dejavnosti je začel leta 1971 pokojni milanski generalni pravnik Bianchi D'Espinoza, ki je samo dva dni pred svojo smrtjo podpisal zahtevo po dovoljenju za sodno obravnavo proti fašističnemu kolovodji Almiranteju. To dovoljenje je poslanska zbornica dala 24. maja 1973 s 464 glasovi proti 60. Ker so dovoljenje za obravnavo proti Almiranteju že dali takrat, ga ni v sedanjem seznamu. Vso zadevo so iz Milana leta 1973 poslali v Rim, kjer je takratni generalni pravnik Spagnuolo poveril preiskavo mladim namestnikom. Največ zaslug ima pri drugem moral prebrati 3 letnike misovskega dnevnika »Secolo d'Italia« in vrsto fašističnih brošur. Pri proučitvi vsega gradiva je Lo Piano moral opustiti besedila govorov, ki so

jih imeli fašistični parlamentarci v parlamentu, saj jih na tej podlagi ne more obtožiti. Zahteva rimskega drž. pravdnštva je povzročila v fašističnih vrstah pravi preplah, saj so med parlamentarce, za katere zahtevajo dovoljenje za sodni postopek, najvidnejši misovski zastopniki. Med temi naj omenimo bivšega vodjo zloglasne organizacije »Ordine nuovo« Pina Rautija, bivšega agenta SID, voditelja upora v Reggio Calabria Franc Franchija in Giulia Caradonno, sina znanega vodje Mussolinijeve konjenice.

RIM, 1. — Uslužbenici hotelov in gostinskih obratov so danes začeli dvodnevno stavko, ki se bo končala jutri popolnoma. To je v kratkem času že druga dvodnevna stavka, ki jo novo enotno delovno pogodbo.

Nova libanonska vlada je dosegla prvi uspeh, ko ji je uspelo doseči sporazum o prekinitvi ognja med nasprotnimi si skupinami v Bejrutu. Sporazum sta dogovorili predsednik vlade Karam in pa voditelj organizacije za osvoboditev Palestine Arafat s posredovanjem sirskega zunanjega ministra Kadama. Spopadi so se v zadnjih urah pred sklenitvijo sporazuma sprevrgli v pravo državljansko vojno, ki je zajela vse libanonsko glavno mesto. Arafati so povzročili vrsto požarov, ki jih gasilci, zaradi neprestanih spopadov niso mogli pogasiti. Sporazum o premirju je vsekakor stopil v veljavo takoj po podpisu. Ministrski predsednik Karam upa, da bodo po premošitvi sedanjih težav utegnili sestaviti vlado, v kateri bodo pred-

DANES

stavniki vseh političnih skupin. Rimsko sodstvo je zahtevalo dovoljenje za sodni postopek proti 42 misovskim parlamentarcem, ki jih obtožujejo kršenja »zakona Scelba«, se pravi obnove razpuščene fašistične stranke.

Tudi večeraj je funt šterling doživel »črn dan«. Njegova vrednost je na londonskem valutnem trgu ponovno padla. Obenem pa je vlada sprčo velike gospodarske krize sklenila sprejeti stroge omejevalne gospodarske ukrepe, ki bodo najbolj pri-

PO DALJŠEM RAZDOBJU PRVA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Dokončno je treba urediti položaj vseh otroških vrtcev pri Sv. Ivanu

Svetovalka Zorzini-Spetić zahtevala ukinitve ustanove ONAIRC

Tržaški občinski svet je sinoči pričel ponovno z delom po daljšem predsedstvu in je odobril številne sklepe upravnega sveta. Med njimi je najpomembnejši sklep o formalni ustanovitvi sekcij in o potrditvi organov občinskih otroških vrtcev. Odbornik Vascotto je povedal, da je občina imela v šolskem letu 1967-68 75 sekcij, sedaj pa jih je 101 ter bodo zaradi tega organi povečali na 10 v vsaki občini.

O tem vprašanju je argumentirano posegla v razpravo svetovalka KPI Bruna Zorzini-Spetić, ki je zelo podrobno obravnavala položaj otroških vrtcev pri Sv. Ivanu. Uprava ni našla, ali ni hotela najti ustreznih rešitev in zato je stalno reševala stvari ne pol, začasne rešitve pa so se pretvarile v trajne. To je primer govora o petih sekcijah otroškega vrtca v UL delle Docce, s katerimi ne bo nič, v slovenske šole pa so vrinili italijanske sekcije kot začasne rešitve, ki je dejansko trajna. S tem povezan je tudi italijanski otroški vrt v Lonjerju, kamor pošiljajo otroke od zelo daleč, po kriteriju, da je avtoBUS relativno blizu. Položaj je postal nevarnejši, saj je onemogočeno sodelovanje med šolo in starši, slovenski otroci pa so objektivno v podrejenem položaju. Tu ne gre za problem sožitja med otroki, temveč za politična in upravna vprašanja. To je vprašanje uslug, urnikov, osebja itd., saj obstajata v isti zgradbi dve ustanovi: italijanski in občinski otroški vrt in slovenski otroški vrt ONAIRC ter torej vrtec »predpotopne« in nepotrebne ustanove, ki bi jo bilo treba čimprej ukiniti.

Svetovalka je nato govorila o ustanovitvi slovenskega otroškega vrtca v Dijskem domu in podčrtila dobro voljo ustanove, ki pa je šele sedaj prejela del sredstev, ko bi bil potreben obraten mehanizem, da bi občina v takih primerih plačevala vnaprej.

Odločno pa je svetovalka zahtevala, da se ukine ustanova ONAIRC in vse otroške vrtce prevzame javna ustanova, ki bodo vzdrževali vrtce za vse enako. Tako bi izginila ustanova, ki Slovence samo spominja na razdobje fašistične strahovlade.

V začetku seje je župan Spacini na kratko govoril o upokojitvi nadškofa Santina in med drugim dejal, da so se okrog njega »prepletale razne sode«, da pa je »upravičeno vstopil v zgodovino tega področja«.

Kasneje smo izvedeli, da so matere italijanskih otrok otroškega vrtca v Lonjerju zbrale podpise, da bi vrtce preselili in ga namestili v prostore pri Sv. Ivanu, kjer so delno izpraznili psihiatrično bolnišnico. Tudi to — povsem razumljivo in upravičeno — zadržanje mater dokazuje pravilnost teze slovenskih staršev iz Lonjerja, da tja italijanski vrtci ne spadajo.

● V soboto in nedeljo bo na športnem igrišču pri Sv. Ivanu (Drevored R. Sanzio) praznik komunističnega tiska. Otvoritev bo v soboto, ob 18. uri, ob 19. uri bosta govorila Antonino Cuffaro in Jelka Grbec, ob 21. uri pa bo nastopil Tržaški partizanski pevski zbor. V nedeljo bo otvoritev ob 10. uri, ob 19. uri bo nastop folklorne skupine »Stu ledi«, ob 21. uri pa harmonikarska ansambla »Miramar«. Na razpolago bodo dobro založeni kioski.

Štirideset lir dražji sladkor

Po sklepu mednarodnega odbora za cene CIP je večer stopila v veljavo nova cena sladkorja, ki je narasla za 40 lir. Cena navadnega sladkorja je tako poskočila od 390 na 430 lir, sladkorja v zavojčkih pa od 410 na 450 lir.

Bo Miramarski grad odprt vse dni v tednu?

Po nevarnosti, da bi morali zaradi finančnih težav in zaradi pomanjkanja osebja celo zapreti miramarski muzej in njegove zgodovinske sobane, kaže, da gre zadeva precej na boljše. Zaenkrat je grad odprt obiskovalcem le trikrat tedensko, po zadnji uri upravnega sveta avtonomne turistične in letovišarske ustanove pa se je občutno povečala možnost, da bodo muzej in zgodovinske dvorane odprti vsak dan.

5. in 6. julija bo v Prosvetnem domu na Opčinah v okviru praznovanja 30-letnice osvoboditve

IX. PARTIZANSKI TABOR

Sobota ob 21. uri — Baklada iz Prosvetnega doma k spomeniku padlim, kjer bosta nastopala pevski zbor Tabor in godba na pihala s Proseka-Kontoveca.

Nedelja ob 16. uri — Otvoritev. Nastopajo pevski zbor in baletna skupina Tabor, kotalkarji SD Polet in godba na pihala s Proseka-Kontoveca. Govorniki: Arturo Calabro in Dušan Kostur. Razgovor: NOB; sodelujejo dijaki srednje šole Srečko Kosovel in učenci osnovne šole na Opčinah. Igral bo ansambl Lojzeta Furjana.

Oba dneva bodo delovali kioski.

Miramarski grad in njegov park predstavljata nedvomno veliko turistično privlačnost našega mesta in res bi bila velika škoda, da bi turisti, ki bi prišli v Trst, našli zaprta vrata. Vendar ostaja dejstvo, da so za urejevanje parka in gradovila in za druge potrebne potrebne dokajšnje vsote denarja. Avtonomna letovišarska in turistična ustanova se tega jasno zaveda in ima zato v nacističnem predstavitelju raznih pristojnih oblasti in ustanov, kot so prefektura, deželna in občinska uprava, pokrajinska ustanova za turizem in druge, da bi skupno prišli do pozitivnih rešitev vprašanja.

Na zadnji seji tržaške turistične in letovišarske ustanove je upravniki svet sklenil, da bi med drugim ustanova poskrbela za ureditev razstave znanstvenofantastičnih risb, ki bo, kot znano, odprta obiskovalcem od sobote, 5. t.m., do četrka, 31. t.m.

Proslava 123. obletnice ustanovitve policije

V vojašnici policije »Duca D'Aosta« pri Sv. Ivanu bo danes ob 10. uri uradna proslava 123. obletnice ustanovitve tega korpusa. Prefekt Di Lorenzo bo prisotnost mihomilovo častne čete, medtem ko bo podpolkovnik Cervi prebral poslanico predsednika republike Leoneja in poveljnika policije Menichijaja.

Včeraj sta prefekt in kvestor položila vence na spomenik padlim pri Sv. Justu in v vzhodu kvestre.

Obletnica smrti Maria Franzila

Pred dvema letoma je umrl bivši tržaški župan in predsednik pristanišča Mario Franzil. Z njegovim imenom so tesno povezani nekateri važni dogodki iz bližnje zgodovine našega mesta in tako priprave za uspešnost pristanišča za razdobje, ko se bo odprl pred sušnim prekop. Glede Slovencev pa se spominjamo časa njegovega znanovanja, ko je kljub divji gonji nadškofa Santina in dnevnika »Il Piccolo« ter vseh reakcij reakcionarnih in fašističnih krogov vključil v odbor levo sredine slovenskega socialista Dušana Hreščaka. Takrat je to bilo pomembno dejanje in bo zato ostal ličnega župana trajno v politični zgodovini našega mesta.

Nova omejitev hitrosti na jugoslovanskih cestah

V petek, 11. julija, bodo na vseh jugoslovanskih cestah stopili v veljavo nove omejitve hitrosti.

ZA SEDAJ NE PREVEČ USPEŠNI

PRVI STIKI STRANK ZA SESTAVO ODBOROV

Panizon načelnik skupine KPI v pokrajinskem svetu

V ponedeljek so se pričeli prvi dvostranski stiki med KD in PSDI včeraj so se nadaljevali s PSDI in PRI in danes bo najbrž na vrsti SS, in to zaradi sestave pokrajinskega in devinskega - nabrežinskega odbora. KD namreč na osnovi zadnjega sklepa pokrajinskega vodstva, ki je zasedalo v petek, predlaga preprosto obnovo levostranskih in pravih v pokrajini in devinskega - nabrežinskega odbora. Socialisti so zavrnili tako stališče in glede Nabrežne podčrtili, da niso bili prisilni v upravi celo pred volitvami in da je sedaj logično njihovo sodelovanje s komunisti, s katerimi se predhodno avtonomno — pogajajo. Za KD pa je razgovor s komunisti nesporejstven in se morajo stvari odvijati v izvoljenih skupščinah. V takem smislu so demokristjani tudi zavrnili predlog KPI v Miljah o sodelovanju pri upravi. Končno sta PSDI in PRI pripravljali sodelovati, odprto pa je vprašanje, v kakšni obliki tudi zato, ker nista bila izvoljena od stranke predvidena pokrajinska svetovalka. Slovenska skupnost za sedaj še ni sprejela nobenega stališča in se še niso sestali vodstveni organi.

Vodstvo tržaške federacije KPI je v soboto zasedalo ves dan in preučilo izid volitev ter perspektive, ki se odpirajo zlasti na krajevni ravni. V obsežnem poročilu je podčrtilo, da je dokončno propadel antikomunizem in da povsod obstajajo stvarne možnosti za napredne uprave, ki bodo temeljele na trdnih večinah. Sprejeli so tudi vrsto pobud za razpravo o specifičnih vprašanjih.

V ponedeljek se je sestala svetovalska skupina KPI v pokrajinskem svetu, ki je za načelnika skupine izvolila Piera Panizona, za namestnika Ezia Martoneja in Paola Nicolinija, za tajnika pa Borisa Iskro.

Danes sodna razprava za umor dekleta v Naselju sv. Sergija

Danes ob 9.30 e bo pred porotnim sodiščem pričel proces za strahotno smrt 20-letne Argelie Marchese, ki jo je 8. maja lani ubil pri Naselju sv. Sergija bratranec njegove matere Pietro Stancich. Umor

novi hitrostni predpisi. Na cestah prevega in drugega razreda hitrost ne bo smela presegati 100 km na uro, na vseh ostalih cestah pa bo maksimalna hitrost 80 km na uro. Na stisnjenih avtocestah hitrost ne bo omejena. Za tuje vozilke bo v primeru prekrška globa znašala 100 N dinarjev, za domače turiste pa bo globa 500 din in bodo vozilke tudi odvezli za tri mesece vozniško dovoljenje.

Konec tedna v V. Repnu šagra terana in pršuta

V petek, soboto in v nedeljo bo v Velikem Repnu tradicionalna 13. šagra terana in pršuta. Otvoritev šagre, katere pokroviteljica sta pokrajinska turistična ustanova in repentabrska občina, bo v petek, 4. julija, ob 19. uri.

SINDIKALISTI PRI DE CARLIJU IN GIUSTU

Septembra letos začetek gradnje stanovanj z deželnimi prispevki?

Načrti se nanašajo na 3.500 stanovanj, ki naj bi jih zgradili tudi s sredstvi iz državnih nakazil

Na sedežu deželne uprave je bil te dni širši sestanek, namenjen novim deželnim pobudam za razvoj gradbeništva v Furlaniji - Julijski krajini, ki ga je kakor znano občutno prizadela splošna gospodarska kriza in še zaostri lo omejevanje uresničevanja kreditov. Sestanka so se udeležili podpredsednik deželne uprave De Carli, odborniki za javna dela Giust in predstavniki enotne deželne sindikalne zveze CGIL - CI SL - UIL.

Predstavnika deželne uprave sta sindikalistom pojasnila, da se bodo pobude za pozitivno gradbeništvo oslanjale na finančna nakazila iz deželnih in državnih razpoložljivosti. Kar zadeva državne prispevke, bodo ustanova IACP in gradbene zadruge v Furlaniji - Julijski krajini deželne naslednjih prispevkov: nekaj nad 6 milijard za nove gradnje in 500 milijonov za vzdrževanje dela na delu za obsežnejše gradnje po zakonu št. 885, ustanova IACP pa lahko računata na nadaljnji prispevek po zakonu št. 166 za uresničevanje novih stanovanjskih hiš v skupni vrednosti 21 milijard lir.

Nekaj nad 5 milijard lir bodo namenili izboljšavam na že obstoječih zgradbah, kar naj bi predstavljalo prvi korak k uvajanju pravične najemnine, nekaj nad 18 milijard lir pa namenjenih novim gradnjam.

Kar se tiče deželnih posegov pa sta De Carli in Giust naglasila, da bo ukrepanje po deželnem zakonu št. 48 iz lanskega leta omogočilo uresničevanje novih naložb v vrednosti nad 14 milijard lir, pri čemer pridejo v poštev bodi i ustanova IACP, bodi gradbene zadruge, bodi zasebniki. Deželni svet bo nadalje še v juliju razpravljal o dveh novih zakonih na tem področju: po prvem zakonik naj bi deželna uprava priznala gradbeništvo vrsto predprijemov v skupni vrednosti 14 milijard lir (v poštev pridejo zavod IACP in gradbene zadruge), drugi zakon pa se nanaša na izreden finančni poseg po zakonu št. 167, ki priznava občinam prispevek 5 milijard lir za razna urbanizacijska dela.

Na podlagi omenjenih deželnih in državnih zakonov, bodo nove naložbe v gradbeništvo dosegle 74 milijard lir, 11 milijard pa bodo namenili za križje, višjih stroškov pri uresničevanju predvidenih načrtov.

Kar zadeva čas, v katerem naj bi začeli uresničevati omenjene načrte, sta De Carli in Giust dejala, da se bo gradnja novih stanovanjskih blokov — predvidena je uresničitev 3.500 stanovanj — začela še pred koncem letošnjega septembra.

VČERAJ JE STOPIL V VELJAVO

Nov urnik za poslovanje kramarjev na Tržaškem

Tržaški župan je s posebnim odlokom določil nov poslovni urnik za kramarje v tržaški občini. Po tem urniku, ki je stopil v veljavo včeraj, velja za kramarje naslednji pravilnik:

Prodajalci prehrabnih izdelkov, svežega cvetja in rastlin: tako poletni kakor tudi pozimi od 8.00 do 17.00 ob torkih, četrkih in petkih, od 8.00 do 13.00 ob ponedeljkih in sredo, od 8.00 do 17.00 ob sobotah in nedeljah.

Prodajalci vseh drugih blagovnih vrst: poletni urnik od 8.00 do 18.00 ob torka, sobote, zimski urnik od 8.00 do 17.00 ob torka do sobote.

Kramarji, ki imajo svoje stojnice

TRAGIČNO ODKRITJE NA TRAVNIKU PRI BERGAMU

MLADI TRŽAŠKI NARKOMAN PLAČAL PREDANOST MAMILOM Z ŽIVLENJEM

Osem mesecev v zaporu, obsojen na 2 leti in 2 meseca zapora in izpuščen na časno svobodo - Zdravili pa ga niso

Mamila so še enkrat zasejala smrt in terjala življenje niti 22-let starega narkomana, ki so ga pred nekaj dnevi izpuštili iz tržaških zaporov. Nasrečni fant, Graziano Vouk, je bil vpleten v »ekomuno« narkomanov v Ul. S. Cilij in in je presedel v zaporu 3 mesece, prejšnji teden so ga obsodili na dve leti in 2 meseca zapora in ga izpuštili na časno svobodo. Odpotoval je v Bergamo, kjer je verjetno pri znanih dobil mamilo, kateremu se je moral odreči toliko mesecev v ječi. Očitno ga v zaporu niso ne ozdravili ne prevzgojili, da je bil dobesedno »čista« mamila, kot so hasiš in opij, in so se večina zadovoljevali z nadomestki. Posluževali so se pač »mamila revežev«: v žile so si vbizigavali razne sirupe, ki vsebujejo manjše količine opija, ali pa razvodenene tablete in podobno. Ko so jih septembra lani odkrili, so jih večina pozaprl v koroške zapore, kjer niso imeli nobene specifične zdravniške oskrbe, po obsodbi pa so se spet znašli na cesti, vsobodni samo navidezno, saj so bili še sužnji mamil. Bolje bi bilo, če bi jih držali v specializirani bolnišnici, kjer bi jim lahko pomagali, da se otresajo te zasvojenosti. Tako pa je Vouk užival navidezno svobodo niti teden dni in je tragično umrl sredi vlažnega polja, kamor se je zatekel v objem smrti.

spoznal Vouka na železniški postaji v Bergamu in da so se skupaj napotili spat sredi polja. Nista opazila, da bi zaužili mamila in sta se komaj ob prvem svitu zavedala srljivega dogodka — da je njun prijatelj ležal mrtev v spalni vreči. Oba so pridržali, medtem ko so odredili obdukcijo, da bi ugotovili točne razloge smrti oz. njerjem, ki vodijo preiskavo, sta dejala, da sta povsem naključno

PO Odstavitvi NADŠKOFA SANTINA

Nadškof Cocolin včeraj prevzel škofovske posle

Msgr. Lojze Škrl potrjen za škofovega vikarja, ki skrbi za slovenske vernike

Nadškof Pietro Cocolin je včeraj dopolnje prevzel pravno tržaške škofije. Ob 9. uri je na stolnem kapitlu prečital imenovanje in se nato zadržal z nadškofom Santinom in drugimi visokimi prelati v krajšem razgovoru. Ob 10. uri pa je sprejel uradnike in druge funkcionarje kurije. V obeh primerih se je zahvalil svojemu predhodniku in nato pozdrvil vernike škofije.

Nadškof Cocolin pa je istočasno tudi potrdil na svojih mestih oba najvažnejša predstavnika kurije in to generalnega vikarja Tarcisia Bassa in škofovskega vikarja msgr. Lojzeta Škrla, potrdil je tudi du-

Na fakulteti za moderne jezike v Vidmu je 27. junij z zagovorom teze v slovenski diplomirala

MIRA SORČ - BLAZIČ

Novi doktorici čestitajo prijatelji in znanci.

hovski svet in pastoralni svet. V bistvu ostane torej celotna hierarhija tržaške škofije nespremenjena in ostane tudi dosedanja določena avtonomija za slovenske duhovnike in slovenske vernike, ki je bila rezultat dolgih notranjih sporov z bivšim škofom Santinom. To je seveda začasna rešitev in so za prihodnost še vedno odprte razne možnosti.

Nič ni znano kdaj bodo slovesnosti ob zamenjavi, ali če sploh bodo take slovesnosti, ker je tudi čas neugoden, saj je sedaj razdobje poletnih dopustov. Najbrže pa tudi to ni povsem naključna stvar in je tudi v tej zvezi zanimivo, da je nekaj takega napovedal dosedanj nadškof Santin in da je bil o posebnih svečanostih govor v napovedih italijanskega dnevnika, sedaj pa te napovedi zanikajo.

Prepričani smo, da boste razumeli, da je tako stanje popolnoma sprejemljivo in nevzdržno in da boste hoteli temu primerno ukrepati, da se:

1. Pokrajinski odbor za cene sestane in čimprej določi tako ceno mleka, da ne bodo živilce prisiljeni delati z izgubo.

2. Prisiljeni posredniki k upoštevanju določenih cen in do manj samovoljnega odnosa.

3. Čimprej uresničiti zadržana mlekarja na Repentabru, ki edina lahko reši živilce bremena posredništva, za kar Vas prosimo za sodelovanje pri deželni upravi.

V prepričanju, da boste hoteli vložiti svoje zanimanje za rešitev tega resnega vprašanja in v pričakovanju Vašega cenjenega odgovora Vam ostanemo na razpolago za vsa kršna morebitno pojasnilo in Vas pozdravljamo

z odličnim spoštovanjem

Predsednik Tajnik
Alfonz Guštin Lucijan Volk

Prodoren uspeh cirka Orfei

Premiera »Cirka tisoč in ene noči« je dobesedno navdušila polnoštevno tržaško občinstvo, ki se je sinoči zbralo pod cirkuškim platom v Naselju sv. Sergija. Umetniki cirka Liane, Narda in Rinalda Orfei so v okviru šanjskega orient-

Županova odredba dodaja, da je novi urnik začel naravne in da se bo poslovanje kramarjev ravnalo po njem do trenutka, ko bo sprejeta dokončna ureditev poslovanja na področju kramarstva v tržaški občini.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

sporoča cenjenim odjemalcem, da ima z dnem 28. 6. 1975 novo telefonsko številko, in sicer 732-487

Pozdrav poštvalni učiteljici

Z zaključkom letošnjega šolskega leta odhaja v pokoj učiteljica Marija Legiša. Rodila se je v Mavhinjah, maturirala je na goriskem učiteljskem nastopila prvo službo pa v Ricmanju. Od leta 1952 do 1963 je službovala v Slivnem in končno od 1963 do danes v Sesljanu. Učila je v težkih pogojih — pretežno v enorazrednih šolah.

Marija Legiša je ena tistih požrtvovalnih učiteljic, ki je vse svoje življenje posvetila vzgoji šolskih otrok. Pri svojem učiteljskem delu je zala vzbuditi in utrditi ljubezen do rodne jezika. Do otrok je bila razgovorna in materska, nekdanjim učencem je vedno ostala v hvalnem spominu in jo še vedno radi obiskujejo.

Ko odhaja v pokoj, se ji hvaležni sestjanski in vižoveljski starši ter otroci iskreno zahvaljujejo za njeno nesebično in požrtvovalno delo. (Na sliki — v sredi — Marija Legiša s kolegicami in svojim razredom).

SINOČI V DOLINI

Nagrade razstavljavcem vin na občinski razstavi

Sinoči je bilo v Dolini v Zadrugi gostilni nagrajevanje zmagovalcev 19. občinske razstave vin. Župan Lovrih je pozdrvil prisotne ter se zahvalil kmetovalcem, ki so dali vino za razstavo in članom ocenjevalne komisije. Nagrade so dobili: Mario Zobec, Ignacij Ota in Josip Santic za belo vino ter Angel Velja, Edijed Pečar in Mario Smotlak za črna vina. Nato so se vsi prisotni zadržali ob dobri kapljici nagrajenih vin in ob okusnih specialitetah na žaru.

SPDT priredi v nedeljo, 6. julija izlet z osebnimi avtomobili na M. Cavallo di Pontebba m. 2239 (Pot prijateljstva). Vpisovanje na sedežu ZS SDI. Lastnike osebnih avtomobilov prosimo, da javijo prosta mesta svojih vozil na tel. 31119 v jutranjih urah.

URADNI TEČAJ BANKOVČEV

Ameriški dolar	636.—
Funt sterling	1394.—
Švicarski frank	251,30
Francoski frank	155,50
Nemška marka	267,25
Avstrijski šiling	37,60
Dinar: debeli	37,50
drobni	37,50

MENJALNICA

vseh tujih valut

URADNI TEČAJ BANKOVČEV

Ameriški dolar	636.—
Funt sterling	1394.—
Švicarski frank	251,30
Francoski frank	155,50
Nemška marka	267,25
Avstrijski šiling	37,60
Dinar: debeli	37,50
drobni	37,50

MENJALNICA

vseh tujih valut

URADNI TEČAJ BANKOVČEV

Ameriški dolar	636.—
Funt sterling	1394.—
Švicarski frank	251,30
Francoski frank	155,50
Nemška marka	267,25
Avstrijski šiling	37,60
Dinar: debeli	37,50
drobni	37,50

PISMO KMEČKE ZVEZE ODBORU ZA CENE

UPRAVIČENE ZAHTEVE NAŠIH ŽIVINOREJCEV

Po dosedanjih odkupni ceni mleka mora živinorejec delati z izgubo

V zvezi z odkupno ceno mleka je Kmečka zveza 30. junija naslovila naslednje pismo na predsednika pokrajinskega odbora za cene pri tržaški prefekturi in v vednost deželne ter pokrajinskega odbora za kmetijstvo, vsem županom na Tržaškem, predsedniku Kraške gorske skupnosti in pokrajinskemu kmetijskemu nadzorništvu. Pismo se glasi:

«Naša organizacija Vas je dolžna opozoriti na nevzdržne razmere, v katerih so prisiljeni delovati domači živilce pri čemur popolnoma neustrezne cene mleka — pri hlevu in brezobzirnega ravnanja posrednikov. Kljub stalnemu naraščanju stroškov prireje je namreč cena mleka pri odboru za cene, še vedno 150 lir za liter z masobno stopnjo 3,3.

Poleg tega ti posredniki, predvsem SALPAT iz Trsta in samozavest »Latterie carsiche« iz Devina, se sploh ne držijo niti določenih cen 150 lir za liter, ampak plačujejo samovoljno veliko manj, v večini primerov okrog 135 lir za liter, ne da bi sploh označevale masobne stopnje, kot izhaja iz priloženih fotokopij avtofaktura, ki jih dajajo rejcem.

Prepričani smo, da boste razumeli, da je tako stanje popolnoma sprejemljivo in nevzdržno in da boste hoteli temu primerno ukrepati, da se:

1. Pokrajinski odbor za cene sestane in čimprej določi tako ceno mleka, da ne bodo živilce prisiljeni delati z izgubo.

2. Prisiljeni posredniki k upoštevanju določenih cen in do manj samovoljnega odnosa.

3. Čimprej uresničiti zadržana mlekarja na Repentabru, ki edina lahko reši živilce bremena posredništva, za kar Vas prosimo za sodelovanje pri deželni upravi.

V prepričanju, da boste hoteli vložiti svoje zanimanje za rešitev tega resnega vprašanja in v pričakovanju Vašega cenjenega odgovora Vam ostanemo na razpolago za vsa kršna morebitno pojasnilo in Vas pozdravljamo

z odličnim spoštovanjem

Predsednik Tajnik
Alfonz Guštin Lucijan Volk

Prodoren uspeh cirka Orfei

Premiera »Cirka tisoč in ene noči« je dobesedno navdušila polnoštevno tržaško občinstvo, ki se je sinoči zbralo pod cirkuškim platom v Naselju sv. Sergija. Umetniki cirka Liane, Narda in Rinalda Orfei so v okviru šanjskega orient

ZARADI SPOROV MED VOLILNO KAMPANJO IN PO NJEJ

Kriza v posoški krščanski demokraciji: pokrajinski tajnik Mario Leardi odstopil

KD na Goriškem bo začasno vodil izredni «direktorij»: Martina, Marocco, Tripani, Cocianni, Ginaldi, Augelli, Cian in De Mejo

Pokrajinski tajnik krščanske demokracije Mario Leardi je odstopil. To je napravil letos že drugič. Prvič je dal ostavko v zvezi s krščansko demokracijo, ki jih ni znal ali ni mogel umiriti. Ker so bile volitve pred vrati, so pravi stranke Leardi prebrali, da ostane na položaju do volitev in so mu obljubili vsi pomoč. V resnici tega ni bilo. Krščanska demokracija je šla na volitve precej ločena.

Tudi večja volilna prizadevanja s strani raznih županov in eksponentov posoške KD ni bilo. V času sestavljanja list je prišlo do ostrega spora med moretloško-basistično večino in opozicijo forzanovistov v Gorici. Predstavniki slednjih dr. Ciana so izločili tako iz pokrajinske kot iz občinske kandidatne liste, v Trzinu pa so zaradi tega forzanovisti izločili vse znane moretloške iz kandidatne liste.

Volilni rezultati so bili za krščansko demokracijo porazni, čeprav je na Goriškem izgubila manj kot v drugih krajih države. Vendar pa je izgubila celo vrsto pomembnih občin in bo sedaj lahko vladala v zelo majhnem številu občin v naši pokrajini.

Precej krivde je seveda padlo na pokrajinskega tajnika. Ker je ta preveč sledil delovnemu odborniku Tripaniju in goriškemu županu De Simonu so nanj padli številni očitki. Poleg tega pa je Leardi, ki je kandidiral v občinski svet, doživel pravi volilni neuspeh, čeprav je bil izvoljen. S svojimi 43 preferenčnimi glasovi je bil šele šestnajsti med osemnajstimi izvoljenimi demokristjanskimi svetovalci. To je bilo premalo za pokrajinskega tajnika stranke, ki so ga prekosili mnogi, doslej čisto neznani, kandidati, za katere niti demokristjanski prvaki ne vedo kateri struji pripadajo.

Starejši demokristjanski prvaki so tako Leardi postavili v kot in ta je ušel odstopil. V ponedeljek zvečer so se sestali člani ožjega vodstva KD skupno s predstavniki struje. Vzeli so na znanje Leardi-jev odstop, sklenili da čimprej skličejo pokrajinski odbor stranke, da izvoli novega tajnika. Istočasno so imenovali osemčlanski «direktorij», ki bo vodil politiko KD in tudi pogajanje z drugimi strankami za sestavo večine v raznih upravah. V tem izrednem direktoriju bosta parlamentarna sen. Martina in posl. Marocco, deželni odborniki in svetovalci Tripani, Cocianni in Ginaldi, člani deželnega odbora Augelli, Cian in De Mejo. Zastopani so predstavniki vseh struj. V Gorici krožijo glasovi, da je Leardi dal ostavko, ker je vedel že vnaprej za sestavo tega direktorija, iz katerega naj bi ga starejši prvaki izločili.

Krščanska demokracija je torej

NA POBUDO VAŠKE MLADINE IN EMIGRANTOV

V Čeneboli, pod Ivancem, so obnovili šagro star običaj, ki odraža našo narodno podobo

Poslanec Franco Castiglione (PSI) je na shodu rekel, da uspeh levice omogoča še hitrejšo uresničevanje pravic beneških Slovencev

Z uspehim tridnevnim praznikom v Čeneboli so vaški fantje ob sodelovanju emigrantov obnovili leto staro navado – praznovanje vaškega patrona sv. Joana. Teža praznika niso proslavljali že sedem let, in tudi poprej so bile s praznovanja težave, ker so pod fašizmom in tudi pozneje preganjali vse tiste oblike združevanja domačinov, ki so nastajale iz samoniklih pobud in v katerih se je prek uporabe jezika in domačih običajev izkazovala slovenska narodna podoba tega prebivalstva.

Na prireditvi, ki jo je vodil Ado Kont, je spregovoril odprski poslanec PSI Franco Castiglione. Po vsem je podprl boji beneških Slovencev za svojo narodno identiteto in dejal, da je lep napredek demokracije in levih sil ustvaril ugodno priložnost za še hitrejšo napredovanje beneških Slovencev tako v pridobivanju jezikovnih in kulturnih pravic kakor tudi v njihovem gospodarskem, političnem in družbenem razvoju. Občinstvo, ki se je v velikem številu udeležilo prireditve in med katerim smo opazili tudi vidne predstavnike, prof. Viljema Černa, predsednika kulturnega društva Ivan Trinko, predstavnika društva emigrantov Marka Petriča in druge, je z odobravanjem sprejelo poslančeve izjave ter poudarjalo, kako je potrebno vse bolj pošteno, skupno in ustvarjalno delovati, da bodo beneški Slovenci prišli do svojih narodnostnih pravic, ki jim jih oblasti še vedno ne priznavajo.

Predstavniki beneških Slovencev, nekdanji emigrant Ado Kont, je v svojem uvodnem govoru rekel, da je potrebno obnoviti stare tradicije v beneških dolinah, da se prebivalci in zlasti mladina iz različnih dolin medsebojno spoznavajo in se zavedajo svoje pripadnosti širšemu občestvu.

V kulturnem delu prireditve je nastopila skupina društva beneških godev «Vigilanti Karli» iz Sedada, ki je pod vodstvom znanejšega svetnega delavca in buditelja be-

Novo telovadnico v Ločniku so pričeli graditi že leta 1971. Zaradi težav finančnega značaja so morali dela za nekaj časa ustaviti, tako da so jo končno zgradili pred nekaj meseci. Poleg velike športne hale so v njej zgradili sodobne slačilnice s tuši ter zdravniško ambulanto. Na ponedeljkovi svečanosti so nastopile mlade telovalke goriškega telovadnega združenja.

Pokrajinsko vodstvo ANPI obvešča, da 4. julija zapade rok za vložitve prošnje glede priznanja statusa partizanskega borca. Borčevska organizacija obvešča vse tiste, ki niso še izpolnili ustreznih pol, naj to storijo čimprej. Poseben urad ANPI bo odprl ob ponedeljkih in četrkih od 16. do 18. ure na sedežu delavske zbornice v Ulici 24. maja 1.

NADALJUJE SE POLEMKA IZ PREDVOLILNEGA RAZDOBJA

Polemika socialistične stranke o izdatkih pokrajinske uprave v psihiatrični bolnišnici

Ožji pokrajinski odbor je 12. maja prekomerno zvišal izdatke v prid sedanjega ravnatelja umobolnice

Vprašanja okrog goriške psihiatrične bolnišnice so še vedno v središču pozornosti. Znano je, da je prišlo do ostre polemike med demokristjani in socialisti v predvolilnem trenutku, ko se je število zdravnikov v tej bolnišnici občutno znižalo. Polemiko so sprožili socialisti, ki so ugotovili, da dobiva prof. Franco Basaglia, ki vodi tržaško bolnišnico, tudi v nacionalnem merilu tista priznanja, ki mu jih goriški demokristjani odrekajo. Basaglia je tako dobil priznanje ne le od tržaških demokristjanov, ki imajo glavno besedo v tamkajšnji pokrajinski upravi, marveč tudi od sedanjega demokristjanskega podtajnika v zdravstvenem ministrstvu Foscija. Pred nekaj tedni je skupina bolnikov tržaške psihiatrične bolnišnice preživela poletne počitnice v Gradežu, torej na področju goriške pokrajine. Pomoč tem «dopustnikom» je dala osrednja organizacija za pomoč AAI in v tem primeru je baje pomagala goriška direkcija te organizacije.

Nov vzrok polemike sta dva sklepa iz zveze pokrajinskega odbora z letosnjega 12. maja. Pokrajinski svet ni bil več v delu, njegova mandatna doba je namreč nehala 30. aprila. Mestni odbor socialistične stranke PSI je objavil letak, v katerem po-

vezema ta dva sklepa, ki kažeta kako ravna sedanja večinska koalicija med KD, PSDI in SS. Zdravniki nečesto ostajati v goriški bolnišnici. Večina tistih, ki je prišla v Gorico potem ko so demokristjani dejansko odslužili zdravniško, ki se priseljujejo Basaglijevi so, so ugotovili, da so bile Basaglijeve metode pravilne in so eden za drugim, bolj ali manj tiho, odšli. Med temi so bili začasni ravnatelj Carucci in efektivni ravnatelj Pasaglia. Ostal pa je sedanji efektivni ravnatelj prof. Domenico Zamparo, ki je zmagal lani jeseni javni natečaj o izidu katerega je bilo svojčas precej polemike v pokrajinskem svetu. Prof. Zamparo je bil za ravnatelja imenovan lani 14. oktobra, dan kasneje je vložil prošnjo, da bi ga upokojili upoštevajoč zakon št. 336, ki daje možnost predčasne upokojitve bivšim bojovnikom.

V pokoj bo torej sedanji ravnatelj šel čez dve leti. Ker je v goriški psihiatrični bolnišnici malo zdravnikov, hoče sedanja pokrajinska večina dati vse možne ugodnosti tistim, ki tu vtrajajo, med temi tudi ravnatelju.

Verjetno zato sta bila sprejeta zgoraj omenjena sklepa letosnjega 12. maja. Za kaj pravzaprav gre. Za obvezno stanovanje, ki pritiče

Sestanek PSI na Oslavju

Na Oslavju so se sestali člani in somišljeniki domače sekcije socialistične stranke. Sestanek je vodil tajnik sekcije Karlo Sošol, poročilo o povabilnem položaju v državi in pri nas pa je imel tajnik mestnega komiteja PSI Marko Waltritsch. Poročilom je sledila debata, v katero so posegli številni prisotni, med temi tudi člani domače rajonske konzule.

Do izraza je prišla želja in tudi zahteva po odločni preusmeritvi politike in upravljanja v vseh krajevnih uravah in tudi v državni upravi. Močan preokret na levo v vsej državi nakazuje tak preokret. Obsojena je bila dosedanja kvarna politika krščanske demokracije in tisti strank, ki jo podpirajo. Volilni rezultati na Goriškem kažejo, da so tudi pri nas možne nove, demokratske in levičarske uprave. To bodo socialisti napravili povsod, kjer je mogoče.

V razpravi je bil tudi ugotovljen neuspeh slovenskih centristov, ki so združeni v Slovenski skupnosti. Načelo slovenskih socialistov je predprijati volitve te politične formacije, da se borba za uresničitev slovenskih zahtev vodi v vsedravnih strankah, da imamo lahko ob strani v naših prizadevanjih močne italijanske delovne množice.

Slabo vreme in pretirano uporabljanje strupov pomorila veliko število divjadi

Maja in junija sta dež in mrz raz uničila komaj rojene fazane in prepelice. Kruta reakcija nekaterih lovcev proti odpravi zasebnega lovišča

Goriški poljski čuvaji so ugotovili, da je zaradi slabega vremena v mesecu maju in juniju poginilo izredno veliko komaj rojenih divjih živali. Nekateri so poginile zaradi mraza, ki jih je zalotil, ko so se komaj rodile, druge pa so utonile v vodi, ki je poplavlja obsežne poljske površine v nižinskih delih naše pokrajine. Tako so poljski čuvaji in lovci našli po njihavi številni komaj zlezene fazane, in tudi precej jerebice je bilo med njimi, kar je še posebno zaskrbljujoče, ker ta žival v naših krajih polagoma izumira. Mnogičin pogin zaroda so za beležili v okolici Romansa, Gradišča in Marjana, torej v tistih predelih krmirno - rudiščanskega polja, ki je razmeroma ravno in kjer se ob velikih nalivih voda ne odteka, ampak se del časa zadržuje na poljih.

Poleg škode, ki jo je pernala divjad utrpela zaradi vremenskih nepravil, pa je treba omeniti tudi uničevanje s pretirano uporabo strupenih škropih. Za zatiranje zajedalcev uporabljajo sadjarji preveč koncentrirane strupe za češnje in zlasti za breskve.

Se huji pa je primer, ki se je pripetil v Terravoi in spodnjem delu tistega dela Furlanske nizine, ki je v goriški pokrajini. V tem predelu so ukinili zasebna lovišča in jih postavili pod javno upravo. Ta sprememba, ki je prekinila zasebnost na tem gospodarskem področju, ki mora nujno preiti v javno upravo, je privedlo nekateri ljudi do tega, da so natrosili po njivah zastupljeno koruzo in s tem povzročili smrt okoli 30 že odraslih živali, zlasti fazanov. Dogodek je povzročil med lovci upravičeno nezadovoljstvo ter zlasti med tistimi, ki si ne morejo privoščiti, da bi imeli lastna lovišča ter se zato ogrevajo za njihovo javno upravo.

Končno bi želeli opozoriti še na novico, ki bo zanimala predvsem tiste kmetovalce, ki jim divjad in zlasti srne povzročajo škodo na prihodkih. Na pokrajinski upravi, od beneč do zaradi tega dobil, ko bo nah kupilo tekočino, ki oddaja neprijeten vonj ter odganja živali. V trgovinah stane po 16.000 lir liter, v tem uradu pa stane krmaj 9.000. Uporabljajo jo tako, da jo v ozko gobic in jih namestijo v kraji, kjer hočejo zavarovati pridelek. Ko po nekaj dneh tekočina izhlapi, je treba gobic ponovno ovlazi. Preparat bo prav gotovo dobrodošel za kmete v Dolu in na Krasu, kjer se je nastanilo precej smrjadi.

● Na goriškem sodišču so se večerj zgledali bivši uslužbenec tovarne LAGOS iz Gorice in Sovodenj. Ker so

Ivan Sirk s svojim «konjičkom»

Z GORIŠKEGA SODIŠČA

Obtožena mlada Goričana ki sta kradla v avtomobilih

Duilia Giovanninija obsodili na 1 leto in 2 meseca zapora, Marca Mischoua na 6 mesecev zapora

Pred goriškim okrožnim sodiščem (predsednik je bil dr. Costa, stranska sodnika dr. Bassi in dr. Succi, javni tožilec dr. Laudisio, zapisnikar Noselli) so večerj jutraj obdrževali zavezo dveh mladeničev, ki so jih policisti aretirali v noči izpadli tudi profesorji Vladimir Koršič, dr. Ernest Dereani in A. Štreklj, ki pa so bili nastavljeni bolj honorarno. Pripravilci sta vodila Anton Kutin in Ernest Sira.

Na «interpelacijo» nameščencev državnih železnic P. V. pa odgovarjamo da je omenjen ž. v. v. red, ki je bil na naši razstavi izdal znani trgovci T. Hribar iz Gorice, izšel je kot priloga «Gorice». Vseokraj predstavlja košček zgodovinske vrednosti. Ernest Svava

ne kasete ter za približno 300 litrov bencinskih bonov. Poleg tega sta obtožena, da sta ukradla Giuseppe Grusovin moped.

Sodišče je najprej zaslišalo deset prič (v glavnem so bili oskodovalci avtomobilisti). Javni tožilec dr. Laudisio je za Mischoua zahteval 50.000 se zapora ter globo v višini 50.000 lir, medtem ko je za drugega zahteval 1 leto zapora ter 150.000 lir globo. Obratnega nana je bil bralnik Mischoua, odv. Luzzato iz Trsta, ki je zahteval manjko oprostilo, kajti sodišču popojajo tehtni dokazi. Odv. Maniaco (brani) je Giovanninijo iz svoje varovanja zahteval najnižji kazens, saj ne razpolaga z dokazi, da sta mladeniča kradla v avtomobilih.

pred časom podpisali akt proti bivšemu lastniku, so jih sedaj vpisali med upnike tega podjetja. Sodnik je večerj vsakega med njimi in poleg njih tudi druge upnike zaslišal.

Pismo sindikatov odborniku Dal Masu

Sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL je večerj poslala delovnemu odborniku za delo Bernardu Dal Masu pismo v katerem ga obvešča o nekaterih vprašanjih, ki so v zvezi z obnovitvijo dela v tovarni LA CEGO v Sovodnjah. Novi lastnik tovarne se je pred časom obvezal, da bo vzel v službo tekom meseca 70 delavcev in delavcev. Do tega ni prišlo. Iz Valvasone blizu Pordenona so pripeljali skupino delavcev,

ki so bili prvotno namenjeni, da bodo montirali nove stroje. To se ni zgodilo in omenjeni delavci so baje zaposleni v normalnem poslovanju v tovarni. To pa bi lahko najeli domače delavce.

Poleg tega nimajo še delavci, ki so bili zaposleni v LACEGO, nikake doklade od letošnjega februarja dalje. Niso dobili niti denarja iz dopolnilne blagajne, niti denarja iz fondov garantirane plače. Pričakuje samo normalno odškodnino za nezaposlene.

Sindikalna federacija meni, da se mora odbornik Dal Mas zavzeti na pristojnih mestih, da se vsi ti nedostaki uredijo. Na eni strani naj delodajalec zaposli čimprej ljudi, katerim je delo obljubil, na drugi pa naj razni poldravnari uradi čimprej uredijo da bodo delavci dobili denarne podpore.

UGLEDEN JUBILANT V GORIŠKIH BRDIH

Ivo Sirk (Nanos) - sedemdesetletnik

Pisati o Ivanu Sirku iz Višnjeveka v goriških Brdih, pomeni pisati o zgodovini Slovencev zahodno od Soče, o usodnih dogodkih, ki so se v desetletjih sredi tega stoletja zapletli in razpleli v goriških Brdih, na Kanalskem Kolovratu, pa cinkraj mejne reke Idrije v Beneški Sloveniji, v Breginskem kotu in na Bovškem. Brški sadjar in vinogradnik Ivo Sirk je stal sredi vseh teh dogodkov, jih neposredno doživljal, pa tudi odločilno in korenito posegal ki si ne morejo privoščiti, da bi imeli lastna lovišča ter se zato ogrevajo za njihovo javno upravo.

X. III. MCMXLII. Z našimi številkami bi zapisali: 10. 2. 1942. Ta datum ni slučajno neke vrezan s «čevčev». Začelo se je jeseni 1941, ob nemirni «bendim». Prišel je v Višnjevek k Sirku gostilničar Zimic iz Plavi. Z izgovorom, da ga zanima vretje sladkega mošta v briških kletih, je zaupno povedal mlademu gospodarju, kaj se plete med anhovskimi cemejtariji.

«O nekakšnem uporu, o Osvobodilni fronti in podobnem je mož vedeti povedati. Novembra tiste jeseni se je pri Sirku oglašil Kerševan, ki je povedal, da bo prišel kmalu na obisk tak in tak človek s Tolminskega, iz Zatočina. Prišel je čevljar Franc Šavli, ki je povedal, kdo pri-

pravila in kako vodi upor zoper fašističnega okupatorja.

Ivo je novice o upor zupa po sedcu Cvetku in tudi Janko Erzetič je bil kmalu seznanjen z vsem tem. Čez zimo 1941/42 so zadevo zaupali še temu in onemu, ki je bil zaupanja vreden. Prišel je Matevž za spet šavli in domeni so se, kako naj iz prve trojke zaupnikov OF nastane vaški odbor OF. Tako je nastal tisti znameniti datum, ki ga je Cvetko Sirk vrezal v desko lijaka za seno v hlevu.

Iskra upora se je od tu širila v Biljano, v Breg in drugam po zahodnih Brdih. Prihajali so še drugi ilegali, aktivisti in agitatorji, ter širili mrežo vaških odborov OF. Kmalu so se jeli pojavljati že prvi partizani. Naloge aktivistov so postajale vse večje, vedno bolj odgovorne in vedno bolj nevarne. Poleti 1942 so na Goriškem (Vogrosko, Tabor pri Dornberku, Brank) je gorele prve slovenske domačije. Fašisti so besneli, zapirali in požigali.

Prve dni septembra 1942 sta se v brajdi nad Višnjevom pojavila dva neznanca, ki sta iskala zvezo s partizani. Bila sta Viktor Illovar in Ludvik Panger, dva iz skupine osupnikov, ki so pod vodstvom Borisa Kraigherja zadnje noč v avgustu po rovo pogrebili iz laborišča v Gonarsu. Ivo je poskrbel za njih in jima prek zveze v Kojskem pomagal, da sta prišla h Kraigherjevi skupini, ki se je tedaj že zadrževala na planini v Sabotinu.

Negalnega dela je bilo vedno več. Višnjevek je vedel in bližnje vasi tudi, kdo je Ivo Sirk in kaj dela. Tudi fašisti v Medani so to zvedeli. Pozimi je bil doma aretiran in vrstili so se zapor in mučenja. Kapitulacija Italije je Brdom, kakor vsej Primorski, prinesla «prvo svobodo». Ivo Sirk je prišel domov ves bolan, pa ga je splošno razpoloženje kmalu potegnilo za seboj. Ko je spet vrel mošt v njegovi kleti, je že bil med prvimi briškimi aktivisti. Bilo je veliko obdobje graditve ljudske oblasti. Ivo je obiskoval zborovanja, sestanke, pripravljali volitve. 9. julija 1944 je pomagal pripraviti veliko množično predvolilno zborovanje pri Kožbani v zahodnih Brdih. Navdušujoč govor je tedaj imel 60-letni Jož Srebrnič.

30. julija 1944 je bil Ivo Sirk izvoljen za predsednika odbora OF za Brški okraj. Izvajanje volitev za člane krajevnih narodno - osvobodilnih odborov in okrajnih skupščin je bilo v polnem teku. Iz dotodanjih Briskega, Beneškega in Tolminskega okrožja je bilo ustanovljeno Zapadno primorsko okrožje. Okrožna narodnosvobodilna skupščina je zaradi posebnih okoliščin (nevarnost sovraznikovih vdorov, velika razčlenjenost terena) zborovala na treh krajih. 63 odposlancev Briskega, Idrijskega in Vzhodnobeneškega okraja je 5. novembra 1944 v Mariboru izvolilo 21-članski okrožni narodnosvobodilni odbor. Za predsednika je bil izvoljen Ivo Sirk, za podpredsednika Jože Bonini in za tajnika Drago Jekini. Na tej dolžnosti je Ivo Sirk ostal do konca vojne.

10. oktobra 1944 je v Paljevem nad Plavni padel Peter Skalar, ki je bil tedaj sekretar komiteja KPS za Zapadno primorsko okrožje. Ivo se spominja še zadnjega njuneega srečanja in pogovora. Člani okrožnega komiteja, katerega član je bil tudi Ivo, so okrog 5. ali 6. oktobra imeli v vasi Kosi ob Idriji ves dan dolgo sejo. Potem sta Sirk in Skalar skupaj odšla na Kambresko, kjer sta se poslovala. Skalar je med to skupno potjo razpredal misli in načrte, kako bo v Beneški Sloveniji še več naredil za povečanje števila vaških odborov OF in za volitve članov krajevnih narodnosvobodilnih odborov.

Do konca vojne je bil še treba marsikaj doživeti in preživeti. Bilo je nekaj dogodkov, po katerih si je Ivo rekel, da mu je življenje poklonjeno. Zlasti težavno je bilo marč in aprila 1945, ko se je v Brda in v Beneško Slovenijo natepla kožaška in četniška drhal, ki se je pod zaščito nemških enot že pomikala proti Italiji, kjer bi v naročju anglo - ameriških enot našla varno zavetje.

8. maja 1945 so se v Gorici zbrali predstavniki dotodanjih okrožij in izvolili narodnosvobodilni odbor nove skupnega Goriškega okrožja. Za predsednika je bil izvoljen Jo-

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske nižje srednje šole «Ivan Trinko» v Gorici sporoča, da bo vpisovanje vsak dan od 25. julija, ob 10. do 12. ure. Obenem sporoča, da bo med počitnicami šolska knjižnica odprta vsak četrtek od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo slovenskega strokovnega zavoda za trgovino v Gorici sporoča, da bo vpisovanje vsak dan od 25. julija ob 10. do 12. ure.

Razna obvestila

Pokrajinski konzorcij proti tuberkulozi je razpisal javni natečaj za mesto radiološkega tehnika. Kogar stvar zanima, naj prošnjo naslovi najkasneje do 30. avgusta letos na sedež konzorcija, Korzo Italija 55.

Pokrajinski konzorcij proti tuberkulozi razpisuje natečaj za mesto zdravstvene pomočnice. Prošnje sprejemajo do 30. avgusta na sedežu konzorcija.

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča, da so napovedani izleti na Planovaldo odložili na nedeljo, 6. julija. Podrobnjša pojasnila dajejo na sedežu SPD, Ulica Malta 2.

že Štrukelj, za podpredsednika Ivo Sirk - Nanos, za tajnika pa Milo Vižintin. 29. marca 1946 je v goriški Brda prišla mednarodna razmejitvena komisija, Brici so ji pripravili sprejem, ki je slepca in gluha moral prebrčati v slovenstvo teh krajev. Na čelu aktivistov, ki so vse to delali, je bil spet kmet iz Višnjeveka Ivo Sirk. To je bilo obdobje «podaljšane okupacije». Nad 600 oseb je zavezniška policija ob sodelovanju «čerinov» tedaj aretirala in zaprla v goriške in tržaške zapore. Aktivisti Goriškega okrožja so doživljali novo partizansko obdobje, le da tokrat v drugačnih razmerah. Da so se izognili aretaciji, niso spali doma. Tako je delal tudi Ivo Sirk. Klicala ga je zemlja, pa je moral biti aktivist in agitator, stalno na terenu, med ljudmi, zdaj za pripravo te, zdaj one politične akcije.

Končno je prišlo teško pričakovano priključitev! Idrija, ki je pred I. svetovno vojno mejila Avstro-Ogrsko in Italijo, je spet postala mejna reka. Večji del goriških Brd in vasi na Kanalskem Kolovratu so zadiahale svobodo. Začelo se je delo. Treba je bilo nekaj narediti za prebivalstvo goriških Brd, ki jih je čudno vjugata meja ločevala od Počosca. Nastala je nova cesta čez Vrhovlje. Začeli so graditi vodovod, o katerem so ljudje komaj upali sanjati. 25. maja 1953 je po ceveh pritekla voda prvič na Dobrovo, z njeta onstran Sabotina, v Soči globoko pod Gracem.

Ivo v Višnjeveku je končno prišel do svojega časa, ko se je vse med posejete posvetitve gospodarstvu. V svoje brajre in senožeti se je zajejal in iz njih iztislil, kar je mogel. Rodila mu je lapornata briška zemlja in na njej je rasteel njegov rod. Kakor je bil imetje podedoval, tako ga je letos spomladi prepustil mlajšim močem.

Številni prijatelji, aktivisti in sorodci se te dni spominjajo svojega Nanosa in mu želijo zdravlja in zadovoljstva ob njegovem lepem življenjskem jubileju.

CIRIL ZUPANC

Kino

Gorica

VERDI 17.15–22.00 «Dieci bianchi uccisi da un indiano». F. Testi in E. Neri. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
CORSO 17.00–22.00 «Chi giace nella culla della zia Ruth?». S. Withners in M. Lester. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO Zaprt do 31. julija zaradi poletnih počitnic.
CENTRALE Zaprt do 28. julija zaradi poletnih počitnic.
VITTORIA 17.00–22.00 «Kung-fu, l'arte di uccidere». C. Chin in E. Tony Loo. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30–22.00 «... più forte ragazzi». Barvni film.
PRINCIPE 18.00–22.00 «Laddove non batte il sole». Barvni film.

Nova Gorica

SOCA «Detektiv Mac Q», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Zadnja naloga», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE «Okusi Drakulove krvi», ameriški barvni film ob 20.00.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Pierpaolo Braidotti, Erika Ragusa, Massimo Agnese, Denis Tozzato, Monica Marson, Genj Furlan, Denis Sdrigotti, Anna Annattelli.
SMRTI: 86-letna upokojenka Agostina Čauček, 79-letni upokojenec Angelo Tomaduz, 58-letna upokojenka Marija Jurman vd. Furlan, 75-letna upokojenka Emilia Marinič, 79-letni upokojenec Giuseppe Ferletti, 55-letni delavec Roberto Mucchiuti, 67-letna gospodinja Elvira Petruz, 87-letna Stefania Forcsein vd. Polazzo, 70-letna upokojenka Adelaide Del Rio, 83-letni upokojenec Jožef Velikonja.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

Patronat KZ - INAC svetuje

V tej rubriki naš izvedenec Boris Simoneta seznanja čitatelje z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze. Za vsa pojasnila se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat KZ INAC, Ul. Cicerone 8/b, tel. 62-785. Urad je odprt vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 17. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 12. ure.

VIŠJI ZNESKI DRUŽINSKIH DOKLAD

Vse kategorije podrejenih in nekaterih avtonomnih delavcev (in seveda tudi uveljavljeni zaposleni) so na podlagi novega zakona od februarja dalje oziroma bodo od julija dalje deležne povška družinske doklade za zakonca in otroke v breme, saj so bili dosedanja zneski kljub občutnemu povišanju življenjskih stroškov že dolgo nespremenjeni.

Zakon št. 161, z dne 26. 5. 1975, ki je bil objavljen v uradnem vestniku št. 147 z dne 6. junija 1975, določa, da se povška mesečni znesek družinske doklade za zakonca in za vsakega otroka v breme. Tega povška so deležni podrejeni delavci vseh kategorij, ki imajo pravico do družinske doklade, novi znesek pa znaša 9.880 lir mesečno (prej 8.060 lir mesečno, se pravi, da pritiče sedaj 1.820 lir mesečno več), kar pomeni, da znaša družinska doklada za zakonca in otroke 380 lir dnevno. Izplačevanje omenjenega povška bo obsegalo tudi že dozorele obroke od 1. februarja 1975 dalje. Ista določila, kot veljajo za podrejene delavce, ki bodo dobili povški družinske doklade na plači, veljajo

tudi za upokojence, ki prejemajo družinsko doklado na neposredno pokojnino (maggiorazione sulla pensione).

Člen 3 omenjenega zakona predvideva, da s 1. julijem stopi v veljavo določila, da znaša družinska doklada za neposredne obdelovalce, polgurnjarje in kolone 95.000 lir letno, se pravi 7915 lir mesečno. Ta povšek, ki velja tudi za kmečke otroke, ki delajo kot vajenci v industriji ali trgovini, predstavlja še eno delno zmago kmečkega sloja v njegovi trajni borbi za izenačenje pravic z ostalimi delavskimi kategorijami. S 1. januarjem se je družinska doklada neposrednih obdelovalcev povišala od 55.000 lir letno na 79.000 lir letno, sedaj pa se je v šestih mesecih skoraj podvojila v primerjavi s prvotnim zneskom (95 tisoč), kar predstavlja lep korak naprej, čeprav ni še prišlo do popolnega izenačenja s podrejenimi delavci. S 1. julijem pa bo vendarle stopilo v veljavo poenotenje zneskov vseh minimalnih pokojnin, s čimer se bodo okoristili in uveljavili pokojniki, ki so sad avtonomnega dela.

Na vseh železniških progah v Jugoslaviji so v veljavi posebni pogoji za jugoslovanske upokojence. Starostni, invalidski in družinski upokojenci, oziroma upokojenci, ki prejemajo pokojnino po konvenciji med Italijo in SFRJ Jugoslavijo, se lahko vozijo za polovično ceno na vseh železniških progah v Jugoslaviji, in to v obbeh razredih potniških in brzih vlakov.

Vse zainteresirane upokojence moramo opozoriti, da veljajo pogoji samo za potniške in brze vlake, ne pa za ekspresne in tiste poslovne vlake, na katerih morajo potniki plačati dodatek za omenjeno vrsto vlaka. Upokojenec mora tako na železniški blagajni kot na vlaku pokazati odrezek pokojnine, ali pa posebno izjavo Skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja, ki potrjuje, da dotični potnik prejema jugoslovansko pokojnino.

Upokojenec, ki potuje z vlakom do 100 km daleč, lahko kupi vozno karto za eno smer ali pa tudi povratno vozovnico. Kadar potuje dlje kot 100 km, mora obvezno kupiti povratno vozovnico, in to na temelju obrazca K-15, ki ga prejme na železniški blagajni.

Če potuje z upokojenecem njegov zakonski tovariš (mož ali žena), velja popust tudi zanj. Zakonsko zvezo lahko dokaže na podlagi osebne izkaznice ali poročne lista.

Patronat Kmečke zveze INAC obvešča vse zainteresirane zavarovance, ki bi radi uveljavili pravico do invalidske pokojnine, da bo zdravniški pregled na sedežu Patronata v Ul. Cicerone 8/b jutri, 3. julija, od 8.30 dalje po že določenem vrstnem redu.

Davčna posvetovalnica

V tej strokovni rubriki naš davčni izvedenec dr. Stanislav Oblak seznanja čitatelje z davčnimi novostmi in odgovarja na vprašanja čitateljev, ki se nanašajo na novo davčno reformo in sploh na davčna vprašanja. Vprašanja lahko naslovite na uredništvu lista v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggiorio 1) ali na strokovne in stanovske organizacije (Slovensko gospodarsko združenje in Kmečka zveza) v Trstu in Gorici.

SMO KAJ ZGREŠILI?

Še vedno nam bralci postavljajo mnogo vprašanj, ki smo jim že v glavnem dali odgovor. Večina je po našem vtisu svojo letno plačilo prejela v roku, preostali pa so jo prejeli v roku, ki je bil določen na tork, 15. julija. Kot znamo, imajo prijavitelji možnost, da predložijo svoj dokument (prijava ali obrazec 101) bodisi na davčne urade, bodisi na občine, bodisi po pošti. Ker davčni uradi zaradi stavke verjetno ne bodo delovali in ker ima po veljavnih predpisih davkoplačevalec pravico predložiti svoj prijavo na vsa tri navedena mesta, bo morala vlada izdati zakonski dekret (ki ga bo moral parlament odobriti v roku dveh mesecev), ki predvideva morebitno izključitev neposredne davčne urade. Pripominjamo, da se prijava lahko predloži na pošto urade do zadnje poslovne urade ure 15. julija 1975. Pri nas pa davčni uradi sicer delujejo skoraj normalno, ker se večina uradnih stvari vsaj doslej ni priključila stavki.

Porajajo se torej še zadnji dvomi. Smo svojo prijavo pravilno postavili? Smo jo po pravih vložitvi? V naših opozorilih in poizvedovanjih smo n.p.r. ugotovili, da je zelo veliko davkoplačevalcev odposlalo svoje obrazce 101, tudi če jim tega zakonski predpisi ni zapovedoval. Nekateri so se držali pravila, ki je bilo nastojeno v pojasnilih, po katerem

so delodajalci in upokojenci o- proščeni vsake prijave (torej tudi dostave obr. 101), če njihovi lank- ski prejemki (izključno od dela ali pokojnin) niso presegli 940.000 lir. Kasneje je bila ta meja zvišana na 1.200.000 lir, kot smo v naši rubriki večkrat poudarili.

Nesteto prijaviteljev je odposlalo svoje obrazce 101, tudi če je davčni prejemki niso dosegli pravih omenjenega zneska, kolikor je iz obrazca 101 prijavitelja in obrazca žene (primer dveh upoko- jnih zakoncev) izhajalo, da vsak zase ni presegel navedenega do- hodka. Prenekateri prijavitelji so napravili svojo prijavo z obrazcem 740, tudi če jim to ni bilo potreb- no, kolikor združeni dohodek od dela ali pokojnine in izključno iz tega vira niso presegli 4 milijone lir. Končno ni bilo malo prijavi- teljev, ki bi bili morali po pravih določilih imeti obrazec 101, ker niso presegli 10 milijonov lir do- hodka (vedno izključno od dela), kolikor žena in maloletni otroci niso imeli svojih dohodkov iste ali drugačne vrste.

So pa tudi primeri, ko bi morali prijavitelji, ki sami ali sami z družinskimi člani niso prekoračili opisanih mej dohodka, vsekakor svoje delovne ali pokojninske pre- jemke prijaviti z obrazcem 740. Negleda na letošni dohodek (torej tudi, če je leta izpod 1,2 milij. lir) morajo prijaviti položiti prijavo 740 (s priloženimi obrazci 101), če sta se med letom 1974 uresničila dva pogoja in sicer: 1. da je prejel prijavitelj (ali žena in mla-

doletni otroci) svoje delovne ali pokojninske prejemke s strani dveh ali več dajalcev (n.p.r. od dveh delodajalcev; od enega delodajal- ca in od pokojninskega zavoda) in 2. če je prijavitelj ali njegov dru- žinski član prejel kakršnih koli znesek iz naslova zaostankov ali iz naslova odpravnine, kar je raz- vidno iz obrazcev 101 in 102. Za- kaj tak pikolovstvo, ko pa je zna- no, da je dajalec prejemkov, za- ostankov in odpravnin pobral pri- zadetim že vse dolgovane davke?

Odgovor na vprašanje je nasled- nji: 1. Finančna uprava hoče u- gotoviti, če je v primeru več da- jalcev plač in pokojnin le en sam od le-teh upošteval letni osnovni popust 36.000 na davku, ki pritiče vsakemu delodajalcu in upokojen- cu, negleda na višino prejemkov in na čas prejemanja, in če je en sam dajalec upošteval popust za ženo in za druge osebe v breme. 2. Finančna uprava hoče pre- veriti, če so bili zaostanki in pre- jemki točno in s točnimi odstotki obdavčeni.

Pri zadetih lahko zagotovimo, da pretirana marljivost ne bo prin- esla prijaviteljem prav nobene ne- vsečnosti. Prijava z obrazcem 740 bi utegnila biti celo koristna, ker jo bodo finančni uradi z lahkoto našli, ko bo prijavitelj zahteval potrdilo o višini prijavljenih pre- jemkov.

DAVKI IN POLNOLETNOST

Kot smo imeli že priložnost o- miniti, bodo vsi državljani z le- tošnjim letom postali z 18. letom samostojni davkoplačevalci. Kljub temu pa je zaskrbljenost, ki so nam jo izrazili nekateri bralci, češ da bodo zaradi tega starši izgubili pravico do prejemanja družinskih dokladov za otroke od 18. do 21. leta, oziroma do 26. leta, če so vpisani v študijski tečaj, ne- osnovana. V samem zakonu od 8. 3. 1974 o polnoletnosti je izrecno predvideno, da bodo doseženi pravice in olajšave glede družin- skih doklad, kakor tudi glede po- pusta pri davku za osebe, ki so v breme prijavitelja, ostale neiz- premenjene.

že rekli, izredno malo, je ta ki- sik, ker gre prav za kisik, ven- dar pa le z drugačno kemično formulo, življenjsko zelo važen za človeka.

Ozon je, kot smo že rekli, kisik, le da je sestavljen iz treh atomov. Nastaja pa pod vplivom delovanja ultravijoličnih žarkov na na- rađen dvatomski kisik. Ker na- staja ozon pod vplivom ultravijoli- častih žarkov, postaja nekakšen velikanski filter, ki vsrkava ultra- vijolične žarke. Ta filter obdaja vso zemljo in če bi njega ne bi- valo na zemeljsko površino pri- hajalo mnogo večje količine ultra- vijoličnih žarkov, ki škodljivo de- lujejo na žive organe. Življenje na Zemlji se je v milijonih, v milijar- dah let prilagodilo naravnemu spektru žarčenja iz vesolja in za- to nastaja vprašanje, kako bi živ- ljenje na Zemlji reagiralo na po- večanje količine ultravijoličnega žarčenja.

Prvo opozorilo s tem v zvezi o- ziroma prvi preplah glede ozona sta pred štiri leti, spomladi 1971, dvignila vseučilišna profesorja Johnston in Mac Donald, ki sta o- pozorila, da nadzvočna letala o- grožata sloj ozona zaradi dušiko- vih oksidov, ki uhajajo iz njihovih izpušnih cev. Bil je to prvi alarm,

ki je bil namenjen svetovnemu javnemu mnenju. Pri o odmev se mu je pridružila raziskovalna skupina s harvardske univerze. Toda ta ekipa, ki je prav tako pre- učevala razmere v plast ozona, ni našla vzrokov nevarnosti v mo- torjih reakcijskih letal, pač pa v dokaj banalnem vendar na široko razblenem artiklu, v običajnem sprayu, oziroma v najrazličnejših kemičnih sestavinah, ki jih upo- rabljamo v tej obliki za nego te- lesa in pa v borbi proti mrlesu. Kot pogojski plin v teh obrablja- kah se uporabljajo fluorogliko- vi vodiki, ki so kemijsko inertni na navadni kisik, ko pa se zaradi majhne teže dvignejo v višje slo- je atmosfere, postanejo do ozona močno aktivni, ker ga iz troatom- skega spremeni v dvatomski ki- sik, to se pravi v navaden kisik. Z merjenji na velikih višinah so u- gotovili, da se je v zadnjih dveh letih količina teh spočinov o- zonoza podvojila. Sklep, do kate- ga so prišli raziskovalci, pa je ta, da se bo količina ozona do leta 1984 sama na račun delova- nja tega fluoroglikovega vodika zmanjšala za 7 odstotkov.

Pred dvema mesecema je ame- riška vesetržna znanstvena a- kademija izdala poročilo, ki obse-

EMIL FRELIH: FILMSKI SVET JUŽNE AZIJE Vzhodnjaška pravljica v nasprotju s stvarnostjo

Novejši filmi realistično prikazujejo dogodke

Prizor iz sodobnega malajskega filma «Azan», ko čarovniki iz človeških lobanj prerokujejo človekovo zdravje in bodočnost

II.

Na razkošni svečanosti v čast rojstnemu dnevu sodnika Chen Ka- na je Wang na tastov ukaz raz- glasil gostom, da so pritožbe pro- ti Chinovi korupciji neosnovane, ker je bil vanjo vpleten tudi sam vrhovni sodnik Chen Kan.

Zatem je Wang odšel v svojo delovno sobo, da bi o vsem tem razmišljal.

Zunaj je zadijavala nevihta s hudim nalivom. V sobi je nenada- ma ugasil luč. Med bliskanjem je skozi okno opazil, da se bliža Kwei Ying, v prepičanju, da pri- haja njen duh. V grozi jo je pro- sil odpuščanja, ne da bi se zave- del, da je živa in da je prišla s pomočjo njegovega sluga Wand- Chuna. Ko pa ga je začela obso- jati zaradi zadržanosti do nje, za- radi podkupovanja in izdajstva resnice, se je Wang tako razsrdil, da bi jo bil zanesljivo ubil, če ne bi pravčasno priskočil na pomoč sluga.

Wang je obupan in izmučen ste- kel v dvorano in v trenutku je bil ples prekinit. Sledila sta mu Kwei-Ying in sluga. Kwei-Ying je zbranim gostom povedala resnico o Chin Lejevi korupciji, o njenem po nedolžnem ubitem očetu in o Wang Chunu, ki jo je bil prevaral in nesramno izdal. Da bi sodnik Chen Kan rešil svojo čast, položaj in svoje življenje, je ukazal ne- mudoma obsesti oboja obtožena.

Po izvršitvi kazni sta Kwei Ying in sluga Wand Chun zapu- stila glavno mesto. Kam sta odšla, še do danes ni nikomur znano. V precejšnji zamaknenosti in v miru so gledalci zapuščali dvorano, očitno zadovoljni nad pravi- nim koncem zgodbe.

Počitostno romantičnega filma Rožnata skala je prišla do polne veljave v ekscitno okrašenem kinematografu, stisnjemem v ozki ulici med majhnimi kričave kra- pimi, transparenti, papirnati zma- ji in večbarvnimi lučmi, ki se v tako skromen kotiček pričarajo do 21. leta, oziroma do 26. leta, če so vpisani v študijski tečaj, ne- osnovana. V samem zakonu od 8. 3. 1974 o polnoletnosti je izrecno predvideno, da bodo doseženi pravice in olajšave glede družin- skih doklad, kakor tudi glede po- pusta pri davku za osebe, ki so v breme prijavitelja, ostale neiz- premenjene.

Počutili smo se sprva nekam tes- no sprito skrivnostne temine v prostoru, vendar me je film kmalu prenesel iz resničnosti v romanti- čnost, v katerem so se prostor, ljudje v njem in filmska

zgodba na platno spojili v edin- stveno vzhodnjaško pravljico.

Rožnata skala je bila visoka temna skala na nekem otoku, ki so jo prvotno imenovali črna ska- la in jo pozneje po pravljicnih mo- tivih legende preimenovali v ro- žnato skalo, ker so jo obdali z na- sadom vrtnic.

Izvrstna črna-bela fotografija je lehitno dovršeno pričarala otoško skalo, za njo pa majhno ribiško naselje, imenovano Srebrno ribiško naselje. Vaščani so skromno, a zadovoljno živeli in se sami s svo- jim delom pošteno preživljali.

Ribič Tsen je trdo delal, da bi laže preživel svojo edinko Rose, ki se je bila razvila v ljubelega dekleta. Vzljubila je prikljubne- ga vaškega mladenčca Ah-Lija in vsi so bili prepričani, da se bosta v kratkem poročila.

Ribiški trgovec, stari Loh, je prihajal v naselje vsakih pet dni nakupovat ribe za večja naselja in mesta. Vaščanom je ob povrat- ku pošteno prinašal plačilo za ri- be in si s tem pridobil njihovo naklonjenost. Nekega dne pa je izjavil, da bi rad odpeljal s se- boj lepo Rose, v kar pa se dek- le ni privolilo.

Zvečer, ko je gorel kres na bli- žnjem hribu, ob katerem so se zbrali vsi mlajši vaščani, med nji- mi tudi Rose in Ah-Li, je Loh o- piznil Rosejinega očeta, da je v ne- pripravnem stanju privolil, da od- pelje njegovo hčer.

Drugi dan je Tsen globoko ob- žaloval svojo nepremišljenost. Ko je Ah-Li zvedel za to, se je raz- hudil in med mladima je nastal nesporazum.

Tsen se je vse bolj sramoval de- janja in odšel k Lohu, da bi pre- klical svojo objubo, ki je bila iz- rečena v pijanem stanju. Toda Loh je vztrajal pri tem, da bo čez pet dni odpeljal Rose s seboj.

Ah-Li se je dogovoril z dekle- tom, da bosta zbežala na splavu. Tsen je sicer odkril njun načrt, a se je pretrgal, kot da nič ne ve. Ko pa se je Rose vrnila do- mov po hrano, ki jo je bila pri- nameravanem odhodu pozabila vzeti s seboj, jo je oče zadržal. Bila je to dinamična scena z izredno občuteno igro obeh zares izvršnih igralcev.

Ah-Li jo je nestrpno čakal. V prepičanju, da se je Rose pre- mislila, je žalosten sam odplul. Končno je odločna Rose prepi- čala svojega očeta. Najela sta čoln in na srečo dohitela Ah-Lija in se pobotala. Trgovec Loh je bil mladina na sledi in s svojo veliko ladjo ju je prisilil, da sta se za- ljubljena približala obali in se izkrcala. Skrila sta se za skalo. Loh je poslal za njima svoje lu- di. Uvidela sta, da ni več re- šitve: ukročila sta s skale v valo- vite morje. Vse je kazalo, da sta omagala in utonila, čeprav ni nih- če natančno vedel, kaj sta konča- la svoji mladi življenji.

Medtem je bil tudi Tsenov upor- zlojmen in privedel so ga Lohu na ladjo kot ujetnika.

Sončni vzhod, čudovito priča- ran s posnetki občutno vodene kamere, spremljan s počitimi gla- sivi strun kitajskih instrumentov; še bolj vznemirjen pogled na morje

proti svetlobi s siluetami malih ribiških čolnov, ki prihajajo z vseh strani in gode Lohovo ladjo k u- mikum na odprto morje... Resni- na snemateleva mojstrovina.

Nenadoma se je položaj na Lo- hovi ladji spremenil, kajti Loh je obelzail ubit z vrvo lastnega jam- bora.

Čeprav vaščani niso nikoli zve- deli za dejansko usodo zaljubljen- cev, so globoko žalovali za nji- ma. Še danes opevajo Rosejini- no devilstvo in nešteto ljudskih pesmi, ki opevajo in povečujejo njuno veliko ljubezen, je uglasbe- nih. Okrog črne skale so nasadi- li vrtnice v njun spomin.

Ljubezenske zgodbe in filmskih upodobitvah so med najbolj pri- ljubljenimi pravljicnimi motivi in v enaki ali podobnih inčah kro- žijo ne samo med kitajskim ljud- stvom, ampak tudi med azijski- mi narodi nasplo.

Konec jutri

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Izko- ristite neki uspeh, ne da bi ogro- zili svojo finančno trdnost. Dobre novice v zvezi z vprašanjem, ki vas skrbi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne ob- ljubljajte ničesar, kar bi moglo o- mejevati vašo dejavnost. Skušaj- te upoštevati želje prijateljev.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) V kratkem boste preprčljivo dokaz- ali svoje sposobnosti. Neizkreni nastopi vam ne bodo zagotovili simpatij.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Obdaj- te se s strokovnjaki, ki vam bi od- prli nova pota. Zadoščenje za vse, ki ljubijo presenetljive dogodke.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Niso preprčljivo tvegati podvigi. Ugo- dno trenutke za uveljavitev ose- bnega ugleda.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Sre- ča vam je naklonjena. Ne odkla- njajte svojih odgovornosti. Poudar- jen realizem vam ne bo škodil.

TEHNTICA (od 23.9. do 23.10.) Ne dovolite, da bi tuje osebe po- segle v vaše življenje. Utegnilo bi priti do razdora z ljubljeno osebo.

SKORPIJON (od 24.10. do 21.11.) Preden sprejmete važno odločitev, si zagotovite ustrezno podporo. Preživeli boste miren dan.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Sreča vam je naklonjena, ne od- klanjajte svojih odgovornosti. Po- udarjen realizem vam ne bo škodil.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Prehodna kriza nekega zavezni- tva. Določeno nasprotovanje v dru- žini se utegne spremeniti v ne- vsečnost.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Sku- šajte na svojem delovnem pod- ročju ustvariti kar najugodnejše pogoje za zdravo tekmovalnost.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Če i- mate še kaj avtoritete, jo uporabi- te v primernem trenutku. Spre- menite čimprej svoje čustvene namene.

RADIO TELE-IZIJA

SREDA, 2. JULIJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 18.15 Program za najmlajše: dva filmčka
- 18.45 Program za mladino: Poly v Benetkah
- 19.15 Športni dnevnik, kronike dela, Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 VOJNA OB MIROVNI MIZI
Tretje nadaljevanje oddaje, ki sta jo pripravila Italo Alighiero Chiusano in Massimo Sani, nosi naslov:
KONFERENCA NA JALTI
Televizijski prikaz zgodovinskega dogodka in sicer konference na Jalti, ki je bila v februarju 1945, nas bo popeljal za 30 let nazaj, v dobo, ko so topovi še grmeli, ko pa je bilo že vsako- mur jasno, da se človeštvo bliža veliki dan miru. Hkrati nam bo današnji prikaz povedal tudi kaj več o cepitvi sveta. V oktobru 1944 sta se sestala Churchill in Stalin, ko sta se vplivni področji med Sovjetsko zvezo in zahodnim svetom že nakazali. Prava prava je konferenca na Jalti, ki se je poleg Stalina in Churchilla udeležil tudi Roosevelt, potrdila praktično to, kar se je ustvarilo do tedaj
- 21.50 Športna sredi: kronike glavnih športnih dogodkov v Italiji in tujini
- 22.45 DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 SIMON BOLIVAR
Film je režiral Alessandro Blasetti in igrajo v njem glavne vlo- ge Maximilian Schell, Rosanna Schiaffino, Francisco Rabal, Emanuel Otero, Elisa Cegani, Fernando Sancho itd.
Film pripoveduje zgodbo iz Venezuele iz začetka 19. stoletja. Zgodba opisuje boj rodoljubov proti španski dominaciji. V tem boju pride do izraza lik Simona Bolivarja. Ker ljudje, domači- ni seveda, verujejo vanj, mu uspe vse borbene skupine strniti v enotno vojsko in jih voditi v zmago. Bolivar ima v načrtu osvoboditi vso Latinsko Ameriko. Toda določeni politični krogi Venezuele z nezaupanjem gledajo na njegove načrte. Kljub te- mu mu dovolijo, da vodi svojo vojsko proti Peruju. To pa bi bila po njihovem mnenju bolj past kot pa možnost zmage. In vendar Bolivar zmaga in s tem še bolj uveljavi svoje načrte. Režiser Alessandro Blasetti je obudil zgodovino tega izredne- ga vojskovodje in revolucionarja in prikazal resničen del zgodovine
- 22.50 Kolesarska dirka: TOUR DE FRANCE

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 19.00 Obzornik
- 19.10 Vrančev dogodiščine POBEGLI KONJ
Nesrečen samotar je živel čisto sam in zasvoščil vse, še po- sebej konje. Tudi konja Črnka. Vse to pa zaradi smrti svoje žene. Nekega dne pa je prav s Črnkovo pomočjo rešil svojega nečaka. Tedaj je spoznal, da vsi konji niso hudobni in tudi da svet ni tako črn in umazan, kot je mislil od sedaj
- 19.40 Mladi za mlade: LJUTOMER
Televizijski tehniki in uredniki so se tokrat odpravili v Ljutomer in poiskali tiste soljarje, ki so zapustili šolske klopi in iščejo prvo zaposlitev. Nekateri soljarji so prišli iz tujine, drugi pa iz mesta. Vrnili so se v rodni kraj. In tako bo TV občinstvo srečalo mlade funkcionarje, dekleta in fante in prisluhnilo nji- hovemu razmišljanju o njihovih novih poteh v življenje
- 20.10 Risanka
- 20.30 DNEVNIK
- 21.05 IGRA KART, barvni film
Film je napravil Luigi Comencini in igrajo v njem glavne vloge: Silvana Mangano, Alberto Sordi, Bette Davis, Joseph Cotten in drugi.
Siromani Peppino in njegova žena živita v rimskem pred- mestju. Upata, da bosta obogatela z igranjem kart z ekscen- trično ameriško staro milijonarko, ki prihaja v Rim vsako leto na počitnice. Comencini je v filmu prikazal precej grenkobe, poudaril je razredno neenakost in vse, kar iz tega izhaja. Po- mislimo, da igra v filmu Alberto Sordi, ki posebej sla- mašnega Peppina, in da igra ekscitrično ameriško milijonar- ko Bette Davis, ni nič čudnega, da so film ocenili kot dober, pa čeprav je delo dokaj staro
- 23.00 Silverster Komel: kulturna oddaja
- 23.15 TV DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.55 Otroški kotiček, risani filmi
- 21.15 DNEVNIK
- 21.30 Seremghetti ne sme umreti, dokumentarni film
- 23.00 Mednarodni jazzovski festival v Ljubljani: KVINTET GIANNI BASSO

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po- ročila; 7.05 Utrunja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in pridrevite; 18.30 Koncert; 19.10 Avtor in knjiga; 19.30 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert; 21.00 Motivi iz filmov in glasbenih komedij.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.00, 17.30, 18.30, 21.00 Poročila; 7.30 Glasba za dobro jutro; 9.00 Folk glasba; 9.30 Prihajajo; 10.10 Otroški kotiček; 11.00 Glasba in nasvet; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Zunanje politične aktualnosti; 15.00 Ansambel «La vera Roma- gna»; 15.15 Polke in valčki; 15.30 Glasba in pesem; 16.00 Orkester Casadei; 16.30 Z nami je...; 16.50 in 17.30 Poskočnice; 17.45 Domače viže in napevi; 18.15 Po samo- upravni poti; 19.00 Progressiva glasba; 19.30 Domači pevci za- bavne glasbe; 20.00 Prenos RL; 20.30 Pisana glasba; 21.00 Zborov- sko petje; 22.00 Literarna odda- ja; 22.20 Simfonični orkester.

NACIONALNI ORKESTER
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Po- ročila; 6.30 Utrunja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vsi in jaz; 11.10 Iz- bran spored; 12.10 Četrty program; 14.05 Drugi zvok; 14.40 Nadalje- vanka; 15.00 Program za mla- dino; 16.00 Sončnica; 17.05 Komor-

na in opera glasba;

BOKS

VČERAJ V KUALA LUMPURU

V dvoboju, ki ni navdušil Clay premagal Bugnerja

Naslov svetovnega prvaka sta v svojih kategorijah ohranila tudi Monzon in Galindez

KUALA LUMPUR, 1. — Cassius Clay je tudi danes ohranil svoj naslov svetovnega prvaka teške bokarske kategorije. Po točkah je v 15 krogih premagal izvalca Angleza Joa Bugnerja.

Ceprav lahko rečemo, da Clayevi zmagi ni mogoče oporekati in je povsem zaslužen za si je vendarle ni priboril tako lahko, kot je bilo pričakovati, zlasti pa ne, kot je sam napovedoval (t.o. že v 2. krogu). Poleg tega srečanje tudi ni bilo posebno lepo, prikazani boksi sta se ves čas zatekala v držanje nasprotnika. Resnici na ljubo, je k temu precej pripomogla tudi dokaj huda vročina, na katero Clay in Bugner nista navajena in jima je tako že zgodaj začela moči.

Clay si je zagotovil zmago predvsem z odličnejšimi akcijami v prvem delu srečanja, ko je zbral v točkah toliko ne-koka, da mu te

CLAY	BUGNER
102 kg	104,3 kg
	SODNIKI
73	67
73	62
72	65

ATLETIKA

V GRADIŠČU

Ljubljanska Olimpija in Bor sodelovala na atletskem mitingu

Ljubljancani zmagali v teku na 800 m ter v skoku s palico - Adrijan Lasič (Bor) tretji v teku na 200 m

V nedeljo je bil v Gradišču atletski miting, ki ga je priredilo športno društvo Torriana. Na tekmovalnih stazah se je pomerilo približno 100 tekmovalcev iz 18 društev, med katerimi so bili tudi tekmovalci Borja iz Trsta ter Olimpije iz Ljubljane.

REZULTATI
Tek na 110 m čez ovire (mladinci): 1. Andrea Floreani (Libertas Videm) 15"9

Tek na 110 m čez ovire (člani): 1. Antonio Anastasia (Fiamme Oro Padova) 14"9; 2. Jazne Pencica (Olimpija) 15"5

Tek na 200 m (člani) I. skupina: 1. Claudio Nascig (CSI Trst) 24"2; 2. Adrijan Lasič (Bor) 28"2; II. skupina: 1. Cornelio Giavedoni (Fiamme Oro Padova) 23"5; 3. Jazne Mucič (Olimpija) 23"6

Tek na 800 m (mladinci): 1. Giorgio Bertossi (Libertas Videm) 2'04"

Tek na 800 m (člani): 1. Jazne Pencica (Olimpija) 1'58"

Tek na 3.000 m (mladinci): 1. Dario Steffinlongo (CSI Trst) 9'56"

Tek na 5.000 m (člani): 1. Claudio Fedele (ITC) 16'02"

Hoja na 10 km (člani): 1. Fabrizio Biazon (Libertas Pordenon) 1'00'49"

Troskok (mladinci): 1. Antonio Chiarnadia (Lib. Pordenon) 12,27 m

Troskok (člani): 1. Alberto Zonta (Libertas Videm) 14,23 m; 2. Tomaž Porenta (Olimpija) 13,67 m

Skok s palico (mladinci): 1. Jože Koleta (Olimpija) 4,60 m

Met diska (mladinci): 1. Adriano Coos (Libertas Videm) 37,82 m

Met diska (člani): 1. Giorgio Tremul (Carabinieri Bologna) 49,00 m; 3. Zvone Prezeli (Olimpija) 47,04 m

Met kopja (mladinci): 1. Loris Candusso (Libertas Videm) 43,55 m

Met kopja (člani): 1. Claudio De Franzoni (UGG Gorica) 56,36 m

Štafeta 4x400 m (mladinci): 1. Libertas Pordenon 3'36"6

Štafeta 4x400 m (člani): 1. Valnatisone 3'53"

P. R.

janko kersnik:

17.

CIKLAMEN

«Vam je li mar do nje?» de je ona ter stisne svoj vroči obrazek med cvetice.

«Vi dvomite?»
«Kam ste deli oni, kateri sem vam zadnjič ponudila?»
«Hranim ju doma.»

Pogledala sta se: ona njega resno, mirno; on njo nekako zmoten, ali v zadregi.

Tu pa je zaklical Megla: «Kotiljon!» Pari so vstali s stolov ter plesali valček.

Tudi doktor je plesal enkrat po dvorani. Razburjen je bil in težko je sodel; blizal se je svojemu sedežu, a še enkrat se je zasulak po dvorani.

«Ali mi verujete, da vas ljubim?» vpraša medtem svojo plesalko; pa ni se je upal stisniti k sebi.

Ona je zardela, a pogledala ga ni, niti mu odgovorila. Priplesala sta zopet do svojih sedežev; on zmoten, nem in ves poten; ona mirna, kakor bi se ne bilo nič pripetilo. Igrala se je s svojim šopom in tudi kakor igraje izpustila iz njega vijolico ter jo podala doktorju.

A ozrla se ni vanj.
«Je li to vaš odgovor?» vpraša on po tistem.
«Ali umete ta jezik, ta razgovor? Saj ne veste, kakov

se še ne bo umaknil iz aktivnega športa (pred dvobojem z Bugnerjem, je trdil obratno), pač pa bo povabil na povratno srečanje Foremana in Nortona, da bi z zmago nad njima odvrnil vsak dvom o tem, kdo je najboljši boksaer vseh časov na svetu...

NEW YORK, 1. — Argentinec Carlos Monzon je v New Yorku premagal s t.o. v 10. krogu Amerikanca Tonyja Licato in je tako ohranil naslov svetovnega prvaka srednje teže. Dvoboj je bil določen na 15 krogov. Ker Monzon več mesecev ni opravil nobenega srečanja so mnogi pričakovali, da bo proti Alicati boksal s težavo. To pa se ni zgodilo. Nasprotno: prikazal je izvrstnega boksa in njegova zmaga je bila kristalno čista.

Monzon, ki je postal svetovni prvak srednje kategorije že leta 1970, ni tako v svojih zadnjih 78 nastopih doživel še nobenega poraza.

V New Yorku so v Madison Square Gardnu opravili še eno boksaško srečanje, veljavno za naslov svetovnega prvaka. Argentinec Victor Galindez je po točkah v 15 krogih premagal izvalca Jorgea Ahumada, ki je njegov rojak.

TENIS
WIMBLEDON, 1. — V nadaljevanju mednarodnega teniškega turnirja v Wimbledonu so v četrtfinalu moških posameznikov dosegli te izide:

Connors (ZDA) — Ramirez (Mehika) 6:4, 8:6, 6:2
Tanner (ZDA) — Vilas (Argentina) 6:4, 5:7, 6:8, 6:2, 6:2

MLADINSKE IGRE
PALERMO, 1. — Več kot 2.000 dečkov in deklic v starosti od 7 do 14 let se bo udeleževalo od jutri dalje zaključnega dela mladinskih iger, ki letos prvič ne bo v Rimu, ampak v Palermu.

NOGOMET
SAINT JEAN DE MONTS, 1. — Tudi 5. etapa mednarodne kolesarske dirke «Tour de France» se je zaključila s skupinskim zaključnim sprintom. Zmagal je Nizozemec Smit, pred «večno drugimi» Van Lindnom.

Ceprav je bila proga zelo dolga, je bila vožnja ves čas živahna, zadnjih 30 km pa so tekmovalci prevzeli celo v izrednem ritmu.

TOUR DE FRANCE
TUDI V PETI ETAPI NA CILJU VSI SKUPAJ

Nobene bistvene spremembe na skupni lestvici

Moser se tudi danes ni pustil prenetiti in je tako še naprej ohranil rumeno majico.

Istčasno je bil veliki mednarodni odbojarski turnir tudi v Tokiju, kjer so slavili domačini, in sicer zmagovalci zadnjih olimpijskih iger. Domačini so odpravili Vzhodno Nemčijo s 3:0, Bolgarijo s 3:1 in drugo japonsko postavo s 3:0. Vsekakor pa velja poudariti, da so bili vzhodni Nemci to pot zadnji, ker so bili poraženi od Bolgarov in celo od druge domače postave. Pred letošnjim evropskim prvenstvom se vodilne evropske reprezentance selijo s turnirja na turnir, da tako najbolj preverijo dobre in slabe strani reprezentantov in dobijo najboljše napotke pred zaključnimi pripravami.

LESTVICA 5. ETAPE:
1. Theo Smit (Niz.), ki je prevozil 224.500 km dolgo progo v 5.39'56" s p.h. 39.332 km/h. V njegovem času so pripeli na cilj še:
2. Rick van Linden (Bel.)
3. Eddy Merckx (Bel.)
4. Jacques Esclassan (Fr.)
5. Regis Delepine (Fr.)
6. Henk Prinsen (Niz.)
7. Giacinto Santambrogio (It.)
8. Pierino Gavazzi (It.)
9. Barry Hoban (VB)
10. Gerben Kartens (Niz.)
11. Antonini (It.)
12. Vicino (It.)
13. Wesemael (Bel.)
14. Priem (Niz.)
15. Vianen (Niz.)

Skupna lestvica:
1. Francesco Moser (It.) 22.34'04"
2. Eddy Merckx (Bel.) 22.34'06"
3. Michel Pollentier (Bel.) 22.34'18"
4. B. Thevenet (Fr.) 22.35'21"
5. H. van Springel (Bel.) 22.35'22"
6. F. Gimondi (It.) 22.35'26"
7. G. Battaglin (It.) 22.35'26"
8. R. van Linden (Bel.) 22.35'31"
9. R. Foulider (Fr.) 22.35'32"
10. W. Godefroot (Bel.) 22.35'32"

BEOGRAD, 1. — Po šesti etapi mednarodne amaterske kolesarske dirke po Jugoslaviji ni prišlo na skupni lestvici do nobene bistvene spremembe. Vodi še vedno Poslušny (CSSR) pred Nilssonom (Sve.), Matuškom (CSSR), Lihačevim (SZ), Kuveljom (Jug.) in drugimi.

ODBOJKA
NA TURNIRJU V POZNANU
Poljaki poraženi doma

V Poznanu je bil mednarodni odbojarski turnir, na katerem so igrali poleg domačih odbojkarjev, ki so svetovni prvaki, še Kubanci, Romuni in Čehoslovaki. Domačini, ki so v Poznanu prvič zaigrali pred domačimi gledalci po osvojitvi svetovnega prvenstva, so poskrbeli za bridko razočaranje. V odločilnem srečanju za prvo mesto so jih namreč premagali Čehoslovaki s 3:2. Z enakim izidom so kasnejši zmagovalci premagali tudi Romunijo. S Kubo so imeli nekoliko lažje delo, saj je tekma trajala samo štiri sete.

DUNAJ, 1. — Avstrijska nogometna zveza je javila, da bo v prihodnji sezoni nastopilo 12 ekip v prvi avstrijski nogometni ligi. V minuli sezoni je le 10 enajsteric igralo v najvišji ligi.

ZURICH, 1. — Mednarodna nogometna zveza je uradno obsodila izgrede angleških navijačev moštva Leeds United, ki so se pred mesecem dni na finalni tekmi za pokal evropskih prvakov med Leedsom in Bayernom izredno nesramno vedli.

NA MLADINSKEM NOGOMETNEM TURNIRJU V SOVDNJAH so odigrali tudi tekmi Mladost — Sovodnje (zgora) in Juventina — Dijaški dom (spodaj)

MLADI S TEŽAVO ODPRAVILI STARE
Povratak v vas v - samokolnicah

MLADI — STARI 2:1 (1:0)
STARI: Žezek, Malta, Cvek, Palir, Barkca, Žagca, Telegram, Marklav, Fetinca, Laštrca, Tubo. Rezerva: Lele, Trener: M. Jekopin.

MLADI: Badiček, Tankist, Čokec, Takseln, Poklinec, Mafija, Koblica, Otavca, Merily, Galumba, Ibore. Rezerva: Kanguro in Trobec. Trener: Katrca. Rezervni trener: J. Seno.

SODNIK: Binčec opčin.
STRANSKA SODNIKA: Dolci in Dumbo z Opčin.

GLEDALCEV: približno 500.
STRELCI: v 9. min. Fetinca (S), v 47. in 70. min. Merily (M).

Lepo število ljudi z Repentabra in okolice je prišlo v nedeljo popoldne na repenski stadion «Pri orehah», da bi prisostvovali tradicionalnemu nogometnemu srečanju med poročniki in neporočniki. Po ogorčeni in izredno dramatični tekmi so zmagali mladi z 2:1.

Stari so takoj prevzeli pobudo in prišli v vodstvo že v 9. min. Tubo ni izkoristil predložitve Laštrce, toda Fetinca je popravil napako in poslal žogo v prazna vrata. V drugi polovici igre se je poskušoval vneti mladih Tankist, toda «zdravnika» Milca ga je s škričnim posegom sliši najhujšega. Po prvem голу so stari ustvarili več priložnosti in ogrožali vratarja mladih vse do konca prvega polčasa.

RIM, 1. — Vodstvo športne stave TOTOALCIO je sporočilo dokončne in uradne kvote natečaja št. 42, z dne 22. junija 1975. Te kvote so:

13 — 1.977.610 lir
12 — 80.920 lir

R. B. in Š. I.

pomen ima vijolica!» de je ona šegavo ter mu pogleda od strani v vroče lice.

«Res, da ne,» hiti doktor, «tudi nisem mislil na pomen vijole, nego samo na to, da ste mi podali zdaj to cvetko.»

Elza je malomarno pulila široki svilnati trak ob svojem šopu in naglo dvakrat zaporedoma ozrla se v Hrasta; pa vselej je imel pogled nekaj resnega, celo ognjenega. Ko bi ju bil kdo strogo opazoval in ko bi bil imel dovolj psihološkega izkustva: nehoti bi se mu bil moral vriniti spomin na mačko, ki ima onemogo miš pred seboj ter se igra z njo.

Pa doktor ni vedel, da je on ta miš. Hotel je ponoviti svoje vprašanje, a v tem trenutku je prišel Megla ter odpeljal guvernantovo v sredo dvorane. Doktor je ostal sam ter igral si s pahljačo, katero je bila njegova plesalka na stolu pustila.

Nedaleč od njega sta sedela Boletova gospa in njen plesalec Meden. Njun razgovor ni bil posebno živahen, kajti Meden vobče ni bil spreten družbenik, Boleska pa je svojo pozornost obračala bolj tja, kjer sta sedela Hrast in Elza. In vedela je dobro, kaj se godi med onima; kajti ženske imajo v vsem, kar jih le količjak zanima, boljši dar opazovanja nego mož.

Boletova gospa ni bila koketna; nikdo ji ni mogel v tem oziru kaj slabega očitati; pa jzilo jo je, da se doktor toliko bavi z guvernantom in da je, kakor je bila ona pričrana — v istini zaljubljen v Elzo. Vzrok te nejevolje pa ni bila ljubosumnja, nego razžaljeno samoljublje. Prej se je doktor Hrast, ki je bil ena prvih oseb tu v trgu in morda v družbenem oziru prvi izmed vseh, sukal osobito okoli nje in do današnjega dne je bil na vsaki čitalnični veselici njen plesalec pri kotiljonu; zdaj pa st ga je popolnoma osvojila njena guvernantka. Zdelo se ji je, kakor bi bila nekako smešna postala in da se ji rogajo na tistem druge gospe in gospodične, katere tudi drugičkrat niso smele posebnih mi-

losti pričakovati od doktorja.

Skušala je prikriti in zatreti svojo nejevoljo; a to ni bilo lahko. Naenkrat se oglašalo celo sodnikova sopraga, ki je sedela za njo ter gledala strogo in obenem ljubezno vsakega, ki je plesal z njeno Marico; le-ta ji šepne na uho: «Doktor nas pa nocoj čisto pozablja in zanemarja!»

Boleska je stisnila ustni; zdelo se ji je, da je hotela ona reči: vas, a ne «nas zanemarja». Pa vendar se je naglo in s smehljajem obrnila ter rekla sodnikovi: «Ne, meni se ne dozdeva!»

Nato je tudi ona zopet molčala.

V tem trenutku je opazila Boleska, da podaja Elza doktorju vijolico iz šopa, ter videla njune poglede.

Slonila se je k Medenu, ki si je ravno s svilnatim robcem brisal pot s čela, in mu rekla po tistem in kakor bi se hotela malomarno šaliti: «Vaše rožice rade romajo, gospod Meden!»

Le-ta se je ozrl naglo na njen šopek, kajti tudi tega je bil on prinesel.

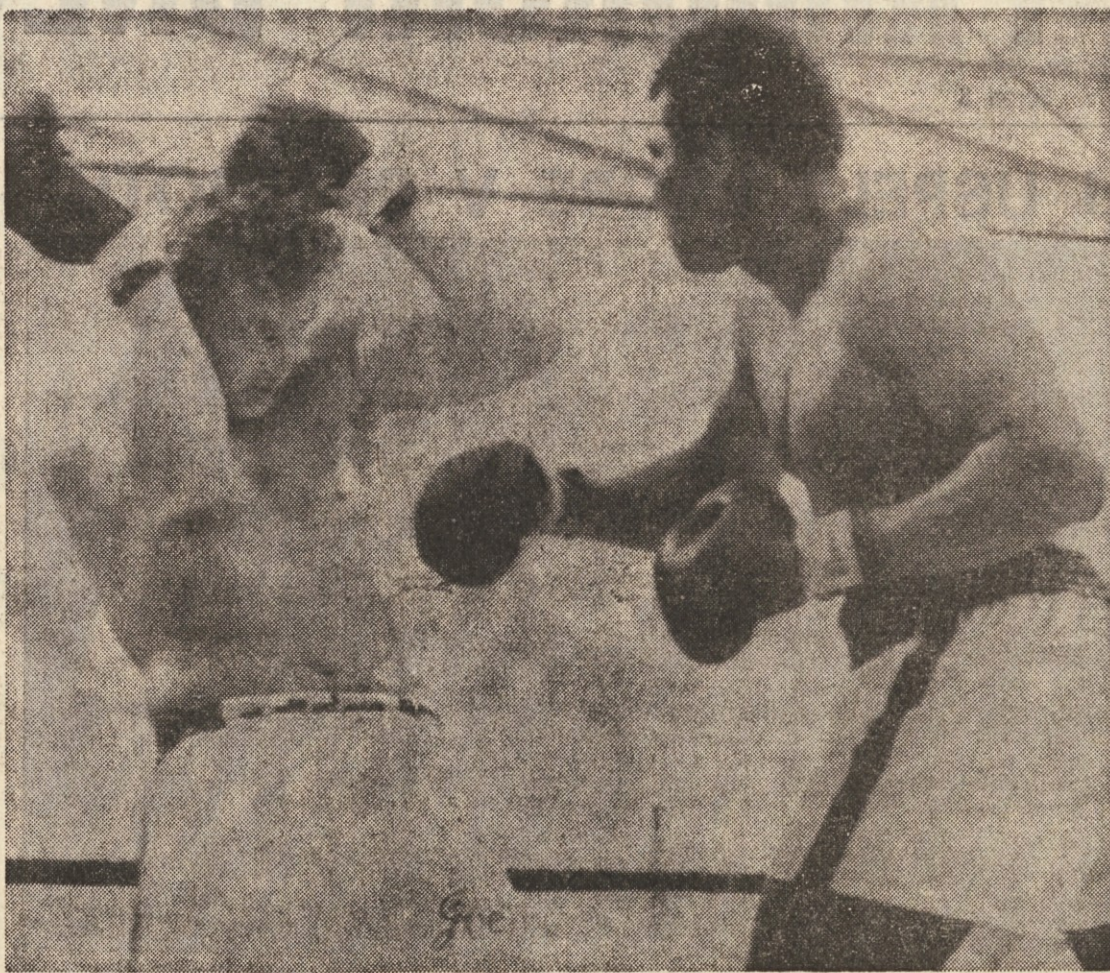
«Ah, ne bojte se,» nasmehne se ona malo ironično, «te ne ubeže nikamor. Pa druge so silo premakljive.»

Zdaj se je Meden seveda obrnil proti Elzi in ugledal je res vijolico v doktorjevi roki.

«He, he, he!» zasmejal se je s svojim rohnečim glasom ter pogledal dvakrat zaporedoma oni par in svojo plesalko. Vedel ni, kaj bi odgovoril.

«Pazite, pazite, gospod Meden!» de je zopet Boletova gospa ter poskuša svojemu obrazu podeliti nekakšen resen in dobrovoljen izraz, kakor ga ima mati, ki svari svojega sinka, ne da bi ga karala.

Boleski je to jako dobro pristovalo; bilo je to edina njena koketerija, a poznal jo je do zdaj morda samo Hrast, drugi ne.

Cassius Clay je tudi proti Bugnerju uspešno branil svoj naslov svetovnega prvaka

KOLESARSTVO

TOUR DE FRANCE

TUDI V PETI ETAPI NA CILJU VSI SKUPAJ

Nobene bistvene spremembe na skupni lestvici

Moser se tudi danes ni pustil prenetiti in je tako še naprej ohranil rumeno majico.

Istčasno je bil veliki mednarodni odbojarski turnir tudi v Tokiju, kjer so slavili domačini, in sicer zmagovalci zadnjih olimpijskih iger. Domačini so odpravili Vzhodno Nemčijo s 3:0, Bolgarijo s 3:1 in drugo japonsko postavo s 3:0. Vsekakor pa velja poudariti, da so bili vzhodni Nemci to pot zadnji, ker so bili poraženi od Bolgarov in celo od druge domače postave. Pred letošnjim evropskim prvenstvom se vodilne evropske reprezentance selijo s turnirja na turnir, da tako najbolj preverijo dobre in slabe strani reprezentantov in dobijo najboljše napotke pred zaključnimi pripravami.

LESTVICA 5. ETAPE:
1. Theo Smit (Niz.), ki je prevozil 224.500 km dolgo progo v 5.39'56" s p.h. 39.332 km/h. V njegovem času so pripeli na cilj še:
2. Rick van Linden (Bel.)
3. Eddy Merckx (Bel.)
4. Jacques Esclassan (Fr.)
5. Regis Delepine (Fr.)
6. Henk Prinsen (Niz.)
7. Giacinto Santambrogio (It.)
8. Pierino Gavazzi (It.)
9. Barry Hoban (VB)
10. Gerben Kartens (Niz.)
11. Antonini (It.)
12. Vicino (It.)
13. Wesemael (Bel.)
14. Priem (Niz.)
15. Vianen (Niz.)

Skupna lestvica:
1. Francesco Moser (It.) 22.34'04"
2. Eddy Merckx (Bel.) 22.34'06"
3. Michel Pollentier (Bel.) 22.34'18"
4. B. Thevenet (Fr.) 22.35'21"
5. H. van Springel (Bel.) 22.35'22"
6. F. Gimondi (It.) 22.35'26"
7. G. Battaglin (It.) 22.35'26"
8. R. van Linden (Bel.) 22.35'31"
9. R. Foulider (Fr.) 22.35'32"
10. W. Godefroot (Bel.) 22.35'32"

BEOGRAD, 1. — Po šesti etapi mednarodne amaterske kolesarske dirke po Jugoslaviji ni prišlo na skupni lestvici do nobene bistvene spremembe. Vodi še vedno Poslušny (CSSR) pred Nilssonom (Sve.), Matuškom (CSSR), Lihačevim (SZ), Kuveljom (Jug.) in drugimi.

ODBOJKA
NA TURNIRJU V POZNANU
Poljaki poraženi doma

V Poznanu je bil mednarodni odbojarski turnir, na katerem so igrali poleg domačih odbojkarjev, ki so svetovni prvaki, še Kubanci, Romuni in Čehoslovaki. Domačini, ki so v Poznanu prvič zaigrali pred domačimi gledalci po osvojitvi svetovnega prvenstva, so poskrbeli za bridko razočaranje. V odločilnem srečanju za prvo mesto so jih namreč premagali Čehoslovaki s 3:2. Z enakim izidom so kasnejši zmagovalci premagali tudi Romunijo. S Kubo so imeli nekoliko lažje delo, saj je tekma trajala samo štiri sete.

DUNAJ, 1. — Avstrijska nogometna zveza je javila, da bo v prihodnji sezoni nastopilo 12 ekip v prvi avstrijski nogometni ligi. V minuli sezoni je le 10 enajsteric igralo v najvišji ligi.

ZURICH, 1. — Mednarodna nogometna zveza je uradno obsodila izgrede angleških navijačev moštva Leeds United, ki so se pred mesecem dni na finalni tekmi za pokal evropskih prvakov med Leedsom in Bayernom izredno nesramno vedli.

NA MLADINSKEM NOGOMETNEM TURNIRJU V SOVDNJAH so odigrali tudi tekmi Mladost — Sovodnje (zgora) in Juventina — Dijaški dom (spodaj)

MLADI S TEŽAVO ODPRAVILI STARE
Povratak v vas v - samokolnicah

MLADI — STARI 2:1 (1:0)
STARI: Žezek, Malta, Cvek, Palir, Barkca, Žagca, Telegram, Marklav, Fetinca, Laštrca, Tubo. Rezerva: Lele, Trener: M. Jekopin.

MLADI: Badiček, Tankist, Čokec, Takseln, Poklinec, Mafija, Koblica, Otavca, Merily, Galumba, Ibore. Rezerva: Kanguro in Trobec. Trener: Katrca. Rezervni trener: J. Seno.

SODNIK: Binčec opčin.
STRANSKA SODNIKA: Dolci in Dumbo z Opčin.

GLEDALCEV: približno 500.
STRELCI: v 9. min. Fetinca (S), v 47. in 70. min. Merily (M).

Lepo število ljudi z Repentabra in okolice je prišlo v nedeljo popoldne na repenski stadion «Pri orehah», da bi prisostvovali tradicionalnemu nogometnemu srečanju med poročniki in neporočniki. Po ogorčeni in izredno dramatični tekmi so zmagali mladi z 2:1.

Stari so takoj prevzeli pobudo in prišli v vodstvo že v 9. min. Tubo ni izkoristil predložitve Laštrce, toda Fetinca je popravil napako in poslal žogo v prazna vrata. V drugi polovici igre se je poskušoval vneti mladih Tankist, toda «zdravnika» Milca ga je s škričnim posegom sliši najhujšega. Po prvem голу so stari ustvarili več priložnosti in ogrožali vratarja mladih vse do konca prvega polčasa.

RIM, 1. — Vodstvo športne stave TOTOALCIO je sporočilo dokončne in uradne kvote natečaja št. 42, z dne 22. junija 1975. Te kvote so:

13 — 1.977.610 lir
12 — 80.920 lir

R. B. in Š. I.

pomen ima vijolica!» de je ona šegavo ter mu pogleda od strani v vroče lice.

«Res, da ne,» hiti doktor, «tudi nisem mislil na pomen vijole, nego samo na to, da ste mi podali zdaj to cvetko.»

Elza je malomarno pulila široki svilnati trak ob svojem šopu in naglo dvakrat zaporedoma ozrla se v Hrasta; pa vselej je imel pogled nekaj resnega, celo ognjenega. Ko bi ju bil kdo strogo opazoval in ko bi bil imel dovolj psihološkega izkustva: nehoti bi se mu bil moral vriniti spomin na mačko, ki ima onemogo miš pred seboj ter se igra z njo.

Pa doktor ni vedel, da je on ta miš. Hotel je ponoviti svoje vprašanje, a v tem trenutku je prišel Megla ter odpeljal guvernantovo v sredo dvorane. Doktor je ostal sam ter igral si s pahljačo, katero je bila njegova plesalka na stolu pustila.

Nedaleč od njega sta sedela Boletova gospa in njen plesalec Meden. Njun razgovor ni bil posebno živahen, kajti Meden vobče ni bil spreten družbenik, Boleska pa je svojo pozornost obračala bolj tja, kjer sta sedela Hrast in Elza. In vedela je dobro, kaj se godi med onima; kajti ženske imajo v vsem, kar jih le količjak zanima, boljši dar opazovanja nego mož.

Boletova gospa ni bila koketna; nikdo ji ni mogel v tem oziru kaj slabega očitati; pa jzilo jo je, da se doktor toliko bavi z guvernantom in da je, kakor je bila ona pričrana — v istini zaljubljen v Elzo. Vzrok te nejevolje pa ni bila ljubosumnja, nego razžaljeno samoljublje. Prej se je doktor Hrast, ki je bil ena prvih oseb tu v trgu in morda v družbenem oziru prvi izmed vseh, sukal osobito okoli nje in do današnjega dne je bil na vsaki čitalnični veselici njen plesalec pri kotiljonu; zdaj pa st ga je popolnoma osvojila njena guvernantka. Zdelo se ji je, kakor bi bila nekako smešna postala in da se ji rogajo na tistem druge gospe in gospodične, katere tudi drugičkrat niso smele posebnih mi-

losti pričakovati od doktorja.

Skušala je prikriti in zatreti svojo nejevoljo; a to ni bilo lahko. Naenkrat se oglašalo celo sodnikova sopraga,

MLADINA V OSPREDJU USPELE ŠAGRE V PRAPROTU

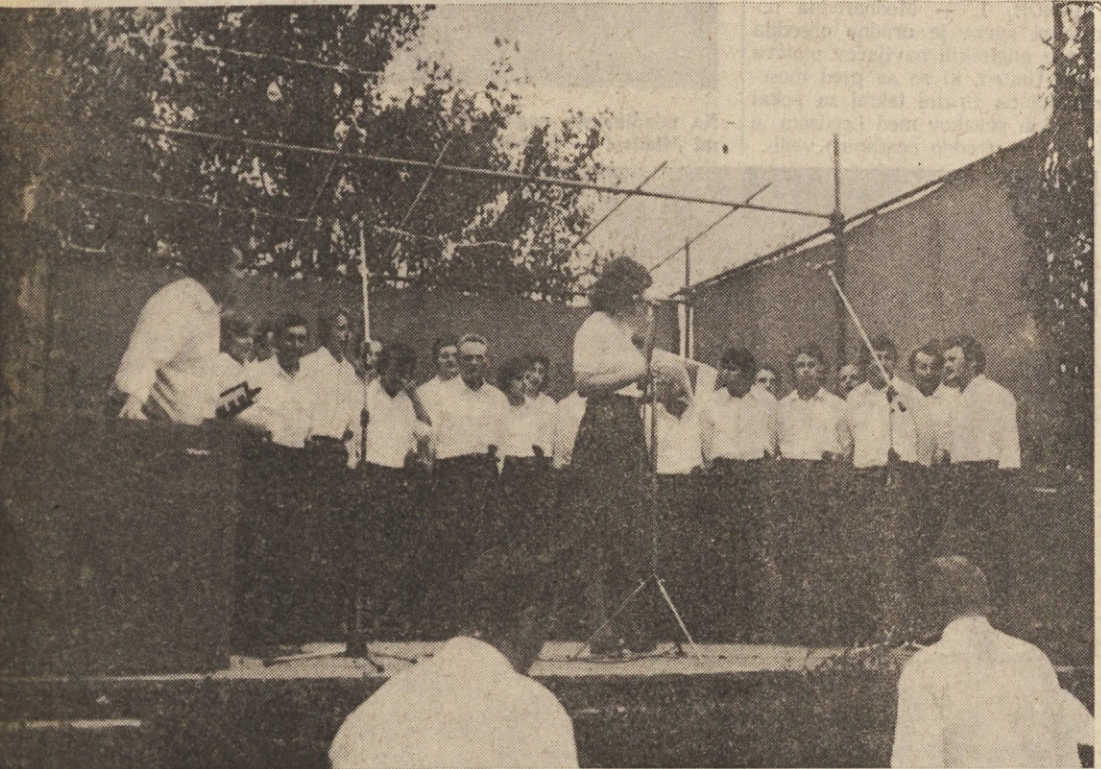

Mladina iz Praprota je priredila uspešno tridnevno šagro z razstavo domačih vin, kjer je bila osrednja točka slikarski eksperiment, katerega se je udeležilo nad 50 otrok in dijakov. Pred odprtjem lepe razstave slik so podelili najboljšim mladim slikarjem nagrade. Poleg zabavnih popoldanskih iger so na šagri nastopili zbori «Rdeča zvezda» iz Saleza in «Vesna» iz Križa ter folklorna skupina iz Sovodenj, ki je še posebno navdušila številno občinstvo. V ponedeljek pa se je šagra zaključila z značilnimi slovenskimi kresovi.

Prosvetno društvo «Prosek-Kontovel» je proslavilo 30. obletnico osvoboditve s pomembno prireditvijo, na kateri so se srečali pevski zbori «Zarja» iz Železne Kaple na Koroškem, «Svoboda bratov Milavceva» iz Brežic, «Svoboda» iz Stražic pri Kranju, domači «Vasilij Mirk», pa še prosekška godba in amaterski oder. Uvod v to prireditev, ki je v duhu boja slovenskega naroda proti nacifazizmu še enkrat tesno povezala Primorsko in Koroško z matično Slovenijo, je bil v petek z odprtim razstavo na temo «Uprli smo se fašizmu». Po uvodnih besedah partizana in prosvetarja Josipa Ferfolje je spregovoril predsednik SKGZ Boris Race. Med sobotno proslavo, ki se je na srečo iztekla pred hudim neurjem, so zbori zapeli najprej vsak po štiri pesmi, nato pa — ob največjem navdušenju množice — še tri pesmi vsi skupaj. Slavnost se je zaključila z nastopom člana SSG Staneta Raztresena in s slavnostnim govorom, ki ga je imel v imenu SPZ Miro Kapelj. Na slikah: med govorom Borisa Race, pozdrav koroškega predstavnika Petra Kuharja, za katerim stoji zbor iz Železne Kaple, ter še predsednik IS skupščine Brežice, ki izroča prispevek za obnovo doma.

KULTURNI SPORED IN SODELOVANJE NA KRMENKI

Mladina od Domja, z Lakotišča in s Krmenske je priredila vsakoletno že tradicionalno šagro na Krmenki, na kateri je tudi letos bil uspešen kulturni program. Pri organizaciji te pristno slovenske šagre so sodelovali vaščani obeh narodnosti, tako da je mladina promostila vsako narodnostno nestrpnost, kot je poudarila v svojem pozdravnem govoru Dorjana Kofol. Ob dobro založenih kioskih ni manjkalo obsežnih kulturnih sporedov: nastop godbe na pihala iz Brega ter pevskih zborov iz Dvorov nad Izolo (na sliki), «Fran Venturini» od Domja ter «Slovenec» iz Boršta

Društvo Slovenskega gledališča

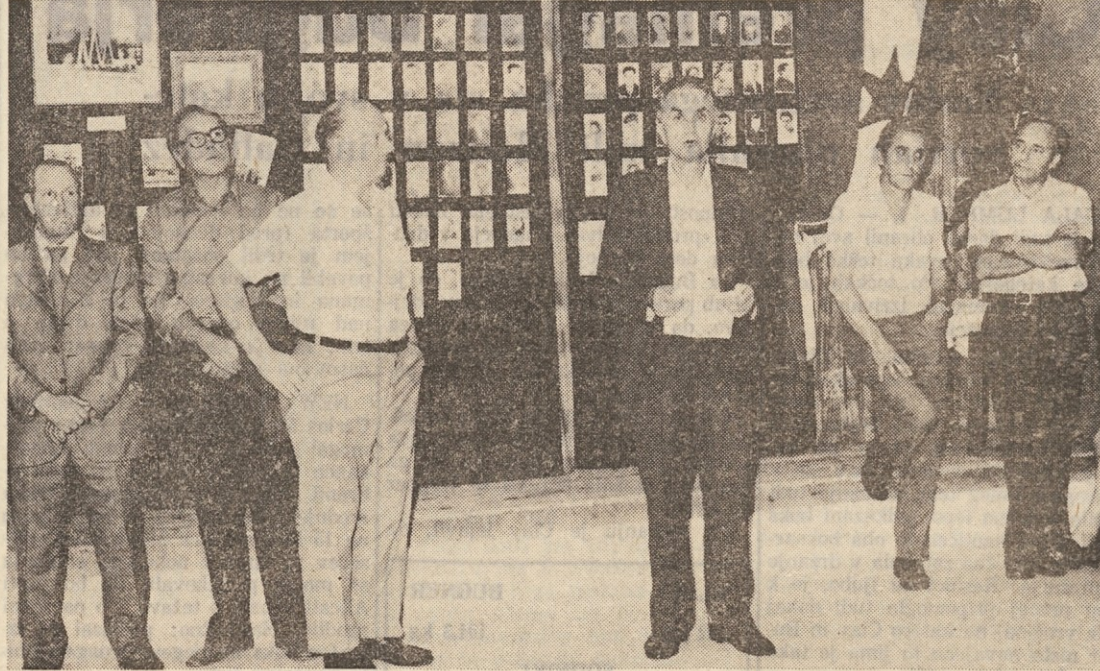
Na rednem občnem zboru društva Slovenskega gledališča, ki upravlja štalno slovensko gledališče s tržaško občino in pokrajino ter z deželo, so izvolili novi upravni svet ter člani in nadomestne člani nadzornega odbora. Poročilo je na občnem zboru, ki je bil v Kulturnem domu, imel predsednik prof. Josip Tavčar, ki je orisal položaj osrednje slovenske gledališke ustanove v zamejstvu in vse napore, ki jih je društvo vložilo za javnopravno priznanje SSG. Ravnatelj Filibert Benedetič pa je poročal o spremembah v upravnem svetu.

NEURJE NAGAJALO «PRAZNIKU VINA IN RIB» V KRIŽU

Neurje je žal skvarilo letošnji «Praznik rib in vina» v Križu, ko je predčasno odgnalo občinstvo, ki se je gnetlo okrog kioskov, kjer so tudi letos točili izvrstno vino. Kulturni program se je lahko skoro v celoti iztekel, čeprav so morali umetniki folklorne skupine «Štu ladi» kar pohiteti, da jim ni plohla zmocila narodnih noš. O pomenu prireditve, kateri je med drugimi prisostvoval tudi gen. konzul SFRJ Ivan Renko, je spregovoril predsednik Konzorcija pridelovalcev vin tržaške občine Miro Sedmak in, v imenu župana, odbornik Dušan Hreščak.

SREČANJE ZBOROV OB 30. OBLETNICI OSVOBODITVE

KONCERT GODBE NA PIHALA «BREG» V GROČANI

V petek zvečer je imela godba na pihala «Breg» iz Doline koncert v Gročani. Godba namreč prireja po vseh dolinskih občini koncerte ob proslavah 30. obletnice osvoboditve. V petek je bil v Gročani že tretji koncert, po Prebenugu in Boljuncu, in so se nastopajoči poklonili padlim iz vseh treh vasi zgornjega dela dolinske občine. Po izredno vročem dnevu so se vaščani zbrali in v prijetnem večernem hladu z užitek sledili izvajanju borbenih in koncertnih skladb, katere je godba zaigrala pod vodstvom dirigenta Dušana Štranja.